

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Товарознавча експертиза та митне оформлення легкових автомобілів»

Студента 2 курсу, 9 м групи,
спеціальності 076
«Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»
спеціалізації «Митна справа»

Коваленка
Олександра Олеговича

Науковий керівник
док-р техн. наук, професор

Мережко
Ніна Василівна

Науковий консультант
док-р геол.-мінер. наук,
професор

Індутний
Володимир Васильович

Гарант освітньої програми
док-р техн. наук, професор

Мережко
Ніна Василівна

Київ-2021

АНОТАЦІЯ

У випускній кваліфікаційній роботі розглянуто питання товарознавчої експертизи та митного оформлення імпорту легкових автомобілів.

Проаналізовано ринок легкових автомобілів в Україні, визначено вимоги до їх якості, безпечності та особливості митного оформлення.

Охарактеризовано асортимент легкових автомобілів, що імпортуються в Україну. Для проведення ідентифікації запропоновано показники та методи. Проведено товарознавчу експертизу автомобіля HYUNDAI SONATA та наведено результати.

Розглянуто особливості митного оформлення імпорту легкових автомобілів, визначення коду згідно з УКТЗЕД, митної вартості та нарахування митних платежів.

Ключові слова: автомобілі легкові, товарознавча експертиза, ідентифікація, мито, митна вартість, митне оформлення, митні платежі.

ANNOTATION

In the final qualifying work the issues of commodity examination and customs clearance of cars import are considered.

The market of passenger cars in Ukraine is analyzed, the requirements to their quality, safety and custom clearance features are determined.

The assortment of cars imported to Ukraine is characterized. Indicators and methods for identification are proposed. Commodity examination of the car HYUNDAI SONATA was carried out and the results are given.

Peculiarities of passenger cars import customs clearance, determination of the code according to UKTZED, customs value and accrual of customs payments are considered.

Key words: cars, commodity examination, identification, duty, customs value, customs clearance, customs payments.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ДМСУ – Державна митна служба України

ДТЗ – дорожні транспортні засоби

ЗЕД – зовнішньоекономічна діяльність

ЄАВТ – Європейська асоціація вільної торгівлі

ЄАД – єдиний адміністративний документ

КМУ – Кабінет Міністрів України

КТЗ – колісні транспортні засоби

МД – митна декларація

Мінфін – Міністерство фінансів України

МКУ – Митний кодекс України

НД – нормативний документ

ПКУ – Податковий кодекс України

ПМП – порушення митних правил

ПП – попереднє повідомлення

СЛЕД – Спеціалізована лабораторія з питань експертизи і досліджень

ТЗ – транспортні засоби

ТСД – товаросупровідні документи

УКТЗЕД – Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Розділ 1. Теоретико-методологічні засади експертизи та митного оформлення легкових автомобілів.....	7
1.1. Аналіз ринку легкових автомобілів в Україні	7
1.2. Вимоги до якості та безпечності легкових автомобілів.....	11
1.3. Особливості товарознавчої експертизи та митного оформлення імпорту легкових автомобілів.....	14
Розділ 2. Товарознавча експертиза легкових автомобілів в митних цілях.....	20
2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження.....	20
2.2. Аналіз асортименту автомобілів, що імпортуються в Україну.....	25
2.3. Товарознавча експертиза легкових автомобілів та оформлення її результатів.....	30
Розділ 3. Аналіз митного оформлення імпорту легкових автомобілів.....	37
3.1. Перевірка правильності визначення коду легкових автомобілів згідно з УКТЗЕД.....	37
3.2. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті легкових автомобілів.....	40
3.3. Митне оформлення легкових автомобілів за митною декларацією.....	45
Висновки та пропозиції.....	49
Список використаних джерел.....	52
Додатки.....	59

ВСТУП

Актуальність теми досліджень. Транспортні засоби відіграють важливу роль у повсякденному житті людини. Автомобіль є найпоширенішим видом транспортних засобів, автомобільний ринок швидко розвивається і характеризується жорсткою конкуренцією. З кожним днем кількість автомобілів зростає, а виробники постійно намагаються впровадити нові технології. Автомобілі перетворюються на невід'ємну частину нашого життя, вбирають в себе всі необхідні функції для комфортної їзди [1].

На українському ринку представлена значна кількість легкових автомобілів закордонних виробників, серед них також ті, що були у використанні. Перед митними органами постають завдання щодо контролю безпеки, правильності визначення коду згідно з УКТЗЕД з метою недопущення заниження митної вартості автомобілів та надання недостовірних даних, тобто ухилення від сплати митних платежів у повному обсязі. Тому проведення товарознавчої експертизи легкових автомобілів при імпорті в Україну набуває особливої актуальності.

Об'єктом досліджень у випускній кваліфікаційній роботі є легкові автомобілі, зокрема автомобілі торговельної марки HYUNDAI, оскільки за митною декларацією оформлявся автомобіль HYUNDAI SONATA, що був у використанні. *Предмет досліджень* – експлуатаційні властивості, що визначались при товарознавчій експертизі та митне оформлення імпорту легкових автомобілів.

Метою даної роботи є проведення товарознавчої експертизи та аналіз особливостей митного оформлення імпорту легкових автомобілів.

Для досягнення поставленої мети необхідно було вирішити наступні завдання:

- проаналізувати ринок, вимоги до якості та безпеки автомобілів;
- дати характеристику асортименту легкових автомобілів, що імпортуються в Україну;

– визначити показники та методи ідентифікації, провести товарознавчу експертизу легкових автомобілів, що оформлялись за МД;

– визначити митну вартість, здійснити нарахування митних платежів та проаналізувати митне оформлення легкових автомобілів.

Робота виконана з *елементами наукової новизни, що полягають у визначенні критеріїв, показників та методів для проведення ідентифікації легкових автомобілів.*

Для виконання поставлених у випускній кваліфікаційній роботі завдань використано стандартні *методи* дослідження експлуатаційних властивостей, а також аналітичні методи для дослідження ринку, асортименту та митного оформлення легкових автомобілів.

Практична цінність досліджень полягає в розробці рекомендацій по вдосконаленню процедури експертизи та митного оформлення легкових автомобілів.

Публікації. За результатами досліджень опубліковано статтю «Товарознавча експертиза легкових автомобілів» у збірнику статей «Митна справа: практичний аспект»: зб. наук. ст. студ. ден. форми навч./ відп. за випуск Н.В. Мережко – К.: Київ. нац торг.-екон. ун-т, 2021. – Ч. 2. – С.342-349.

Апробація роботи. Результати досліджень, висвітлені у випускній кваліфікаційній роботі, були представлені на науковій конференції «Підприємництво, торгівля та маркетинг: реалії, виклики, перспективи» Київського національного торговельно-економічного університету (17-18 березня 2021р.).

Структура та обсяг роботи. Випускна кваліфікаційна робота має наступну структуру: вступ, три розділи, висновки та пропозиції, список використаних джерел, який містить 67 найменувань та додатки. Обсяг роботи складає 58 сторінок. Графічний матеріал представлений у вигляді 5 рисунків та 10 таблиць.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ЛЕГКОВИХ АВТОМОБІЛІВ

1.1. Аналіз ринку легкових автомобілів в Україні

Аналізуючи ринок легкових автомобілів в Україні, необхідно зазначити, що вітчизняне виробництво не задовольняє попиту споживачів, тому більшість автомобілів мають іноземне походження. Єдиним заводом в Україні, який виготовляв легкові автомобілі був Єврокар, який здійснює великовузлове складання, випускає автомобілі Skoda. Але у 2020 році Запорізький автомобілебудівний завод (ЗАЗ) оголосив про початок виробництва автомобілів Groupe Renault для внутрішнього ринку. ЗАЗ пройшов масштабну модернізацію, щоб повністю відповідати міжнародним стандартам якості Groupe Renault. За 2020 рік ЗАЗ виготовив 816 легкових автомобілів [16, 58].

Загалом виробництво легкових автомобілів в Україні є нестабільним, зокрема якщо у 2019р. в Україні було виготовлено 6254 штук авто, то в 2020р. – лише 4202, тобто менше на 32,8% (рис. 1.1) [3].

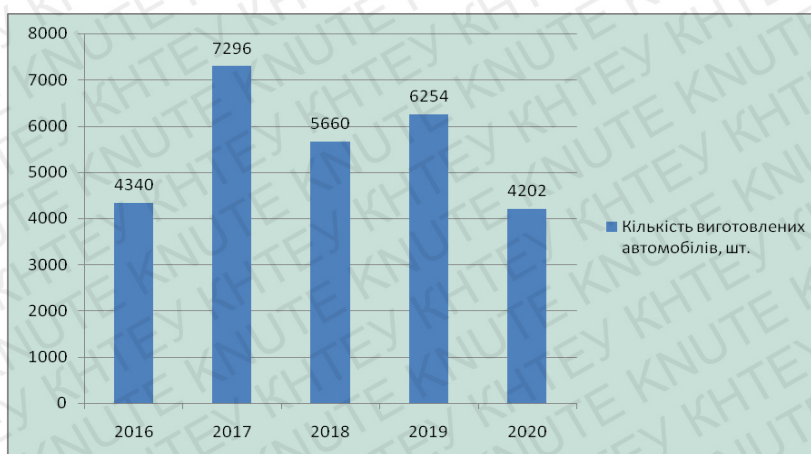

Рис. 1.1. Динаміка виробництва легкових автомобілів в Україні у 2016-2020рр., штук

В 2020р. було виготовлено легкових авто приблизно на рівні 2016р. Зростання виробництва легкових автомобілів відмічено в 2017р., коли було

виготовлено найбільше автомобілів за аналізований період – 7296 штук, що в 1,7 разу більше ніж в 2016р. [60].

За підсумками 2020 року українці придбали майже 85,5 тисяч нових легкових автомобілів, що на 3% нижче показника 2019 року (рис.1.2). За останні 5 років збільшення продажів нових легкових автомобілів в Україні було зафіксовано лише у 2017р., коли кількість проданих авто зросла на 25,5% порівняно з 2016р. За період 2017-2020р. кількість проданих автомобілів зафіксована в межах 80000-90000 штук на рік [62].

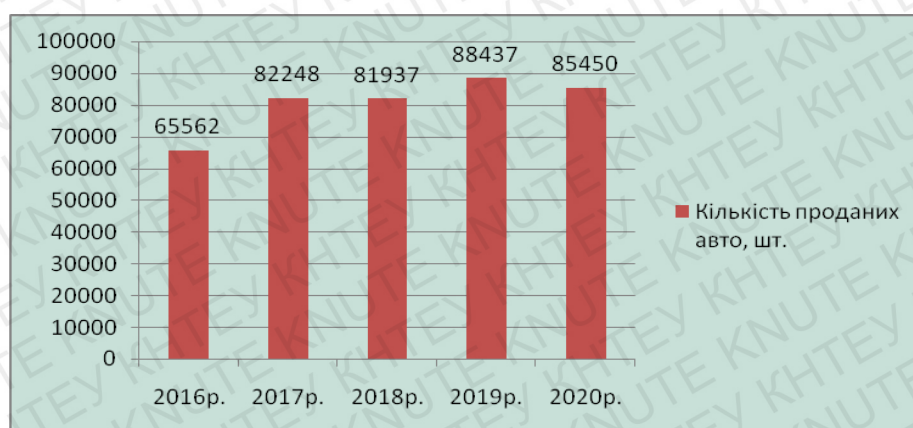

Рис. 1.2. Динаміка продажів нових легкових автомобілів в Україні у 2016-2020рр., штук

Низька споживча активність на ринку нових легкових автомобілів в Україні склалася ще до пандемії COVID-19, що пояснюється падінням купівельної спроможності населення, орієнтованого на сегмент недорогих автомобілів, та політикою лібералізації імпорту автомобілів, що були у використанні, яка кардинально змінила структуру попиту [60].

На рис. 1.3 наведено динаміку експортно-імпортних операцій щодо легкових автомобілів за останні 5 років за товарною підпозицією 8703 23 у кількісному вираженні.

Дані рис. 1.3 свідчать, що імпорт легкових автомобілів в 2020р. порівняно з 2016р. виріс у 9,6 разів [29, 30]. Однією з причин різкого збільшення кількості ввезених автомобілів можна вважати лібералізацію умов розмитнення вживаних авто і можливість легалізації легкових

автомобілів, що порушили умови транзитного або тимчасового перебування в країні [58].

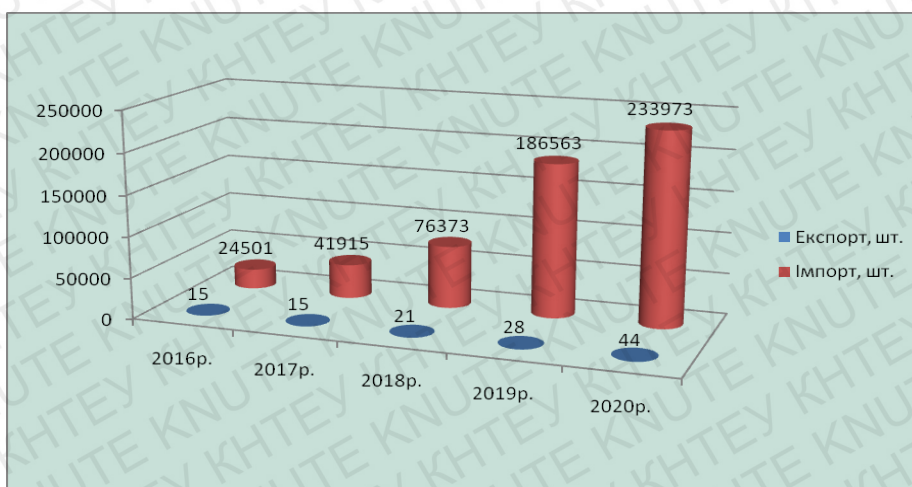

Рис. 1.3. Динаміка експортно-імпорتنних операцій щодо автомобілів в Україні у 2016-2020рр. у кількісному вираженні, штук

Інша ситуація спостерігається щодо експорту автомобілів. Експорт у 2016-2020рр. порівняно з імпортом був меншим у тисячі разів, оскільки в 2016р. було експортовано 15 легкових автомобілів, а в 2020р. – 44 автомобілі, хоча в період з 2017 по 2020 роки був зафіксований поступовий ріст кількості експортованих легкових автомобілів з України, тобто порівняно з 2016 роком експорт виріс втричі (рис. 1.3) [29, 30].

У вартісному вираженні за 2016-2020рр. відмічено зростання імпорту за аналізованою підпозицією в 3,2 рази (рис. 1.4).

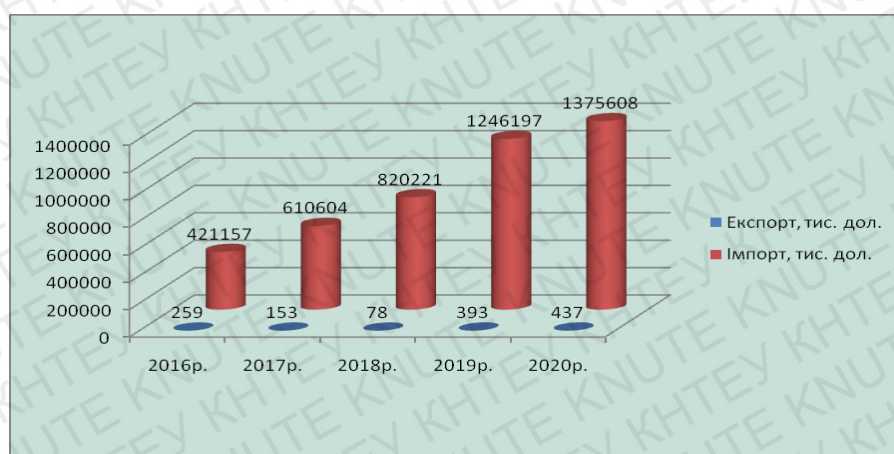

Рис. 1.4. Динаміка експортно-імпорتنних операцій щодо легкових автомобілів в Україні у 2016-2020рр. у вартісному вираженні, тис. дол. США

Найбільше було імпортовано легкових автомобілів у 2020р., – на суму 1375608 тис. дол. США, що порівняно з 2018р. більше у 1,7 разів.

Експорт у вартісному вираженні у 2020р. був меншим порівняно з імпортом у 3148 разів!!! За останні 5 років відмічена позитивна динаміка щодо експорту легкових автомобілів: в 2020р. експорт у вартісному вираженні становив 437 тис. дол. США, тобто збільшився в 1,7 разу порівняно з 2016р. [3, 29, 30].

Аналіз даних щодо імпорту легкових автомобілів за основними країнами-контрагентами показав, що найбільшим імпортером легкових автомобілів в Україну в 2020 році була Японія: постачання автомобілів з даної країни у вартісному вираженні становило 359811 тис. дол. США, що на 16498 тис. дол. США більше ніж в 2019р, а порівняно з 2016р. зросло майже в 2,5 рази. Другу позицію в імпорті в 2020р. займали США – 273551 тис. дол. США, а якщо порівнювати з 2016 роком, то вартість імпортованих автомобілів з даної країни зросла майже в 6 разів. Стабільно третю позицію займає Німеччина, частка автомобілів якої постійно зростає, в 2020р. надійшло легкових автомобілів на суму 191137 тис. дол. США (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Імпорт легкових автомобілів в Україну у 2016-2020рр. за основними країнами-контрагентами

Країна	Вартість, тис. дол. США				
	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.
Японія	145024	224215	249260	343313	359811
США	46624	92884	147814	199189	273551
Німеччина	59881	74392	95344	168646	191137
Словаччина	24231	25001	53057	109985	91211
Мексика	357	8130	21249	48166	84659

Постачальниками легкових автомобілів в Україну є також Словаччина та Мексика, яка показала найбільше зростання за останні 5 років: в 2020 році було імпортовано легкових автомобілів на суму 84659 тис. дол. США, що в 1,7 рази більше показника 2019 року та в 237 разів більше порівняно з 2016 роком [29, 30].

Найбільшим постачальником нових легкових автомобілів у 2021р. залишається Японія: за шість місяців з початку року ввезено 8 745 автомобілів, на другому місці поставки з Китаю – 5 736 штук. Замикає трійку основних постачальників нових легкових авто Румунія – 5 351штук [3].

Отже, аналіз ринку легкових автомобілів в Україні засвідчив значне переважання імпорту над експортом. Популярності набуває імпорт автомобілів, що були у використанні, з різних країн світу. Вітчизняне автомобілебудування потребує модернізації і переоснащення.

1.2. Вимоги до якості легкових автомобілів в Україні та ЄС

Вимоги до якості легкових автомобілів в Україні регламентуються ДСТУ 3649:2010 «Колісні транспортні засоби, вимоги щодо безпечності технічного стану та методи контролювання» [5]. Даний стандарт регламентує вимоги щодо безпечності технічного стану КТЗ, в тому числі й легкових автомобілів, зокрема вимоги до зовнішніх світлових приладів, до рульового керування, до пневматичних шин та коліс, гальмівних систем, до склоочисників та склоомивачів вітрового скла, до двигуна та його систем, а також вимоги до газобалонного обладнання.

Вимоги до зовнішніх світлових приладів включають в себе вимоги до кількості та розташування зовнішніх світлових приладів. Сила світла кожної фари, що працює в режимі "ближнє світло", має відповідати значенням, наведеним у табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Сила світла кожної фари

Тип світлорозподілу фари	Сила світла, кд	
	у напрямку вихідної осі фари, не більше ніж	у точці на контрольному екрані, віддаленому від фари на 5 м, із координатою — 0,1 м вертикально униз від точки <i>P</i> , не менше ніж
C, CR	800	1600
HC, HCR, DC, DCR	950	2200

Вимоги до гальмівних систем включають в себе: робочу гальмівну систему; стоянкову гальмівну систему; зносостійку гальмівну систему.

Показники ефективності гальмування робочої гальмівної системи (РГС), що підлягають контролю, та їхні значення наведено у табл. 1.3. Вибір показників обумовлюється обраним методом контролювання: за методом стендових випробовувань також визначають ряд показників.

За використанням методом дорожніх випробовувань, будь-яка частина КТЗ під час гальмування не повинна виходити за межі коридору руху шириною 3,5м. Орган керування має фіксуватися у всіх положеннях, передбачених конструкцією КТЗ [20].

Таблиця 1.3

Показники ефективності гальмування робочої гальмівної системи

Категорія КТЗ	Загальна питома гальмівна сила (γ_r), не менше ніж	Коефіцієнт нерівномірності гальмівних сил коліс осі, %, не більше ніж	Тривалість спрацювання на стенді, с, не більше ніж ^{7) 8)}
M ₁ , M ₁ G	0,50	30	0,8 ⁶⁾
M ₁ , M ₂ G M ₃ , M ₃ G	0,50 ¹⁾	30	0,8 ⁶⁾
N ₁ , N ₁ G	0,50 ²⁾	30	0,8 ⁶⁾
N ₂ , N ₂ G N ₃ , N ₃ G	0,45 ³⁾	30	0,8 ⁶⁾
O ₁ , O ₂ , O ₃ , O ₄	0,45 ^{4) 5)}	30	0,8 ⁶⁾

¹⁾ Для КТЗ, не обладнаних антиблокувальною ГС, $\gamma_r \geq 0,48$.

²⁾ Для КТЗ, виробництва до 1988 р., $\gamma_r \geq 0,45$.

³⁾ Для КТЗ, виробництва до 1988 р., $\gamma_r \geq 0,43$.

⁴⁾ Для КТЗ, виробництва до 1988 р., $\gamma_r \geq 0,40$.

⁵⁾ Для КТЗ з інерційною РГС $\gamma_r \geq 0,40$;

⁶⁾ Для КТЗ з гідравлічним приводом – не більше ніж 0,5 с.

⁷⁾ Крім КТЗ категорії О з інерцією РГС.

⁸⁾ Для КТЗ, виробництва до 1988 року, допускають збільшення нормативу тривалості спрацювання на 10%.

Необхідно зазначити, що при визначенні ефективності гальмування слід враховувати примітки.

Вимоги до екології зумовлюють обов'язкову установку двигунів, що відповідають новим стандартам. Тобто, всі автомобілі, що виробляються та імпортуються, повинні бути укомплектовані сучасними двигунами.

Згідно Закону України «Про деякі питання ввезення на митну територію України та реєстрації транспортних засобів» митне оформлення з метою вільного обігу та першу державну реєстрацію в Україні транспортних засобів за кодами товарних позицій 8701 20, 8702, 8703, 8704, 8705 згідно з УКТЗЕД, як вироблених в Україні, так і ввезених на митну територію України, нових і таких, що були в користуванні, здійснюють за умови їх відповідності екологічним нормам не нижче рівня "ЄВРО-5" – з 1 січня 2016 року, за винятком транспортних засобів, вироблених в Україні або ввезених на митну територію України до 31 грудня 2015 року включно. Тобто, з 1 січня 2016 року в Україні вимагається екологічна норма «Євро-5» для всіх імпортованих з-за кордону автомобілів [39]. Фактично вводиться повна заборона на ввезення авто, що виготовлені раніше 2008/2009рр., оскільки екологічний стандарт Євро-5 в країнах Євросоюзу та США почав діяти в 2009 році [15].

Євро 5 – стандарт обов'язковий для всіх нових легкових автомобілів, що продаються в Євросоюзі, з 1 вересня 2009 року; норми за викидами: СН до 0,05 г/км, СО до 0,8 г/км NO г/км.

У ЄС 5 січня 2021р. набули чинності Загальні правила дорожньої безпеки, які встановлюють нові вимоги до обладнання автомобілів.

Нові правила вимагають, щоб з липня 2022 року всі моделі нових автомобілів, представлені на ринку Європи, були обладнані передовими засобами безпеки. Зокрема, маються на увазі технології виявлення сонливості або неуважності водіїв, вдосконалення детекторів загрози удару для зменшення ризику травмування пішоходів і велосипедистів, системи звуження небезпечних «сліпих зон» тощо.

Загальні правила дорожньої безпеки є частиною довгострокової стратегії ЄС, головна мета якої – зведення до нуля кількості смертей і тяжких травм на дорогах до 2050 року [17].

Таким чином, вимоги до якості та безпечності легкових автомобілів регламентуються стандартом ДСТУ 3649:2010 «Колісні транспортні засоби,

вимоги щодо безпечності технічного стану та методи контролю», правилами СЕК ООН та Законами України. Екологічні вимоги до легкових автомобілів в Україні узгоджені з європейськими.

Нові вимоги до обладнання автомобілів в ЄС регламентують Загальні правила дорожньої безпеки, які набули чинності в 2021р.

1.3. Особливості товарознавчої експертизи та митного оформлення легкових автомобілів

При імпорті автомобілів перед митними органами постає важливе завдання мінімізації митних ризиків, пов'язаних із загрозою порушення митних правил та виявленням ухилення від сплати митних платежів. Важливим чинником запобігання митним ризикам при імпорті автомобілів є товарознавча експертиза [21].

Товарознавча експертиза автомобілів проводиться компетентними експертами спеціалізованого органу з питань експертизи та досліджень, яким на сьогодні є Спеціалізована лабораторія з питань експертизи та досліджень Держмитслужби [14].

Предмет дослідження визначається в кожному конкретному випадку залежно від мети експертизи, зокрема предмет експертизи стосується класифікаційної ідентифікації автомобіля, його стану на момент проведення експертизи, а також визначення причин чи обставин зміни стану автомобіля та/або експлуатаційних властивостей.

Порядок проведення експертизи визначено Наказом Міністерства фінансів України від 02.12.2016р. № 1058 «Порядок взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку» [46].

Мета товарознавчої експертизи легкових автомобілів для митних цілей полягає, насамперед в тому, щоб забезпечити контроль та недопущення ухилення від сплати митних платежів та достовірне визначення коду згідно з УКТЗЕД. Важливим завданням експертизи є також встановлення відповідності показників якості автомобіля тим, що заявлені в митній декларації та інвойсі.

При проведенні товарознавчої експертизи автомобілів потрібно також керуватись порядком проведення експертизи КТЗ, який регламентується наказом Міністерства юстиції України та Фонду державного майна від 24.11.2003р. №142/5/2092 «Про затвердження Методики товарознавчої експертизи та оцінки колісних транспортних засобів» [44]. Згідно цього наказу алгоритм проведення експертизи КТЗ наступний: перевірка VIN-коду; визначення типу, моделі; визначення року виготовлення КТЗ; визначення робочого об'єму двигуна; визначення повної маси; визначення укомплектованості та призначення КТЗ.

На основі даних виробника визначається тип, модель, версія КТЗ, рік виготовлення, комплектність, укомплектованість, маса, робочий об'єм двигуна. Ала визначальним при цьому є ідентифікаційний номер (VIN-код) КТЗ.

Ідентифікаційним номером є літерно-цифрове позначення, що складається із 17 знаків, умовно поділених на 3 частини. Структура і зміст VIN-коду визначаються міжнародним стандартом ISO 3779-1983, який гармонізований з ДСТУ 3779-2012 [8], і складається з міжнародного коду виробника КТЗ (перші три символи), описової частини (подальші шість символів) і розпізнавальної частини (останні вісім символів).

У разі визначення VIN-коду вищезазначеними стандартами передбачено використання арабських цифр і великих букв латинського алфавіту. Ідентифікаційні номери наносяться на нероз'ємних складових кузова або шасі та на спеціально виготовлених номерних табличках [8].

У країнах, де застосування міжнародного стандарту ISO 3779-1983 є необов'язковим або частково обмеженим, кодування номерів кузова може бути з відхиленням від його рекомендацій.

У разі механічних і корозійних пошкоджень, знищення ідентифікаційного номера, номерних табличок, номера двигуна КТЗ установлення типу, моделі, версії, року виготовлення, робочого об'єму двигуна за VIN-кодом, а також визначення вартості КТЗ та його складових проводиться після відповідного експертного дослідження зазначених номерів на предмет їх автентичності.

За міжнародним кодом виробника ДТЗ визначається також тип та модель КТЗ, за описовою частиною ідентифікаційного номера – VIN-коду (позиції з першої до дев'ятої) та за реєстраційними документами країни-виробника. Перші три символи VIN-коду визначають географічну зону, коди країни і виробника КТЗ. Якщо виробник виготовляє менше ніж 500 КТЗ за рік, то третій символ VIN-коду зазначається цифрою "9", а виробник КТЗ визначається подальшими трьома символами [7, 8].

Позиції з четвертої до дев'ятої в описовій частині VIN-коду містять кодовані дані про тип автомобіля, його конструкцію, тип кузова, тип двигуна, конструкцію приводу, робочий об'єм двигуна. Сукупність знаків з першої до дев'ятої позиції VIN-коду дає змогу визначити марку і модель КТЗ.

Позначення, що виконуються на панелях кузовів КТЗ на прикріплених до них елементах означають їхні моделі і модифікації та мають символи "XL", "GL", "SL", "SRDT" і можуть сприяти ідентифікації КТЗ, але не є визначальними з огляду на можливість їхньої заміни.

Рік виготовлення ДТЗ визначається на підставі даних його виробника, що зазначені в ідентифікаційному номері. При визначенні року виготовлення КТЗ потрібно враховувати те, що за міжнародним стандартом ISO 3779-1983 виробники зазначають у VIN-коді або календарний, або модельний рік виготовлення КТЗ, тобто наступний модельний рік починається після 1 липня поточного календарного року [8].

Календарний і модельний роки виготовлення визначаються також за розпізнавальною частиною ідентифікаційного номера (останні 8 знаків VIN-коду). За рік виготовлення КТЗ приймається календарна дата його виготовлення (день, місяць, рік). Якщо календарну дату виготовлення визначити неможливо, то за основу приймається модельний рік виготовлення, визначений за його ідентифікаційним номером з урахуванням календарної дати першої реєстрації КТЗ (день, місяць, рік) [7-9].

Отже, для проведення ідентифікаційної експертної оцінки автомобілів потрібно знати порядок її проведення, який зазначений у «Методиці товарознавчої експертизи та оцінки колісних транспортних засобів». Ідентифікаційна експертиза автомобілів є однією із важливих складових митної безпеки, яка дає змогу максимально правильно визначити приналежність даного типу ТЗ до однорідної групи з наступною класифікацією в товарній підкатегорії згідно з УКТЗЕД, що дозволить застосувати відповідну ставку ввізного мита та акцизного податку і нарахувати митні платежі у повному обсязі.

Метою митного оформлення імпорту легкових автомобілів є забезпечення дотримання порядку переміщення товарів комерційного призначення через митний кордон України, а також забезпечення статистичного обліку ввезення на митну територію України [31].

Митне оформлення легкових автомобілів передбачає виконання митних формальностей, процедура виконання яких регламентуються наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 №631 «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» [45].

Митне оформлення імпорту легкових автомобілів здійснюється в місцях розташування відповідних підрозділів митних органів протягом робочого часу, встановленого для цих органів. Відповідно до міжнародних

договорів, митне оформлення товарів у пунктах пропуску через державний кордон України здійснюється цілодобово (ст. 247 МКУ) [31].

Важливою митною процедурою є декларування, яке здійснюється шляхом заявлення за встановленою формою точних відомостей про товари, мету їх переміщення через митний кордон України, а також відомостей, необхідних для здійснення їх митного контролю та митного оформлення [2].

При імпорті легкових автомобілів подається МД на бланку ЄАД. Процедура заповнення МД визначена наказом Мінфіну від 30.05.2012 №651 [49]. Заповнення граф МД при імпорті автомобілів передбачає внесення визначеного переліку даних, зокрема у вигляді кодів.

Під час декларування легкових автомобілів до електронного інвойсу вноситься додаткова інформація, яка необхідно для його ідентифікації відповідно до Наказу Мінфіну № 998 від 17.09.2012р. «Про затвердження Класифікатора додаткової інформації, необхідної для ідентифікації товарів, що вноситься до електронного інвойсу, який додається до митної декларації, заповненої на бланку ЄАД» [43]. До електронного інвойсу вноситься інформація про марку автомобіля, модель, номер кузова та шасі, загальну кількість місць, призначення автомобіля, номер та тип двигуна, роюбочий об'єм циліндрів, колісну формулу, календарний та модельний рік виготовлення.

Постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 №450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій» [34] затверджено форми МД, що використовуються при митному оформленні імпорту легкових автомобілів.

При імпорті легкових автомобілів в Україну застосовуються заходи тарифного регулювання, які регламентуються Законом України «Про Митний тариф України» [56] та Податковим кодексом України [35]. На 7.09.2021р. встановлена повна та пільгова ставка ввізного мита на легкові автомобілі у розмірі 10%.

Відповідно до Міждержавної Угоди про вільну торгівлю між Україною та державами ЄАВТ з 01.01.2021р. передбачено зменшення ставки ввізного мита, вона становить 4,5%. Легкові автомобілі, що ввозяться в Україну та походять з країн ЄС, знаходяться у переліку зниження ввізних мит України, розрахованих по роках, передбачених Угодою про асоціацію між Україною та ЄС і з 01.01.2021 до 31.12.2021р. ставка ввізного мита становить 4,5% [63].

Ставка акцизного податку на ввезення легкових автомобілів, бувших у користуванні, з 25.11.2018р. становить 50 EUR за тис. см³.

ПКУ встановлено, що операції з ввезення товарів на митну територію України, в тому числі й легкових автомобілів, оподатковуються за основною ставкою 20 % [35].

Ввезення на митну територію України легкових автомобілів з 6.01.2020р. здійснюється за умови обов'язкового надання митним органам забезпечення сплати митних платежів (код документу: 1801 – ПД).

Згідно із положеннями Закону України від 06.07.2005 № 2739-IV «Про деякі питання ввезення на митну територію України транспортних засобів», митне оформлення з метою вільного обігу та першу державну реєстрацію в Україні транспортних засобів нових і таких, що були в користуванні за кодами товарних позицій 870120, 8702, 8703 (нові), 8704, 8705 з 1 січня 2016 року здійснюють за умови їх відповідності екологічним нормам не нижче рівня «ЄВРО-5» [39].

Отже, легкові автомобілі, що імпортуються в Україну, підлягають митному оформленню. В Україні послідовність виконання митних формальностей регламентується Митним кодексом України, Законами України, наказами Міністерства фінансів України, а також нормативними документами Держмитслужби. Регламент проведення товарознавчої експертизи легкових автомобілів регламентований наказом Мінфіну № 1058 та «Методикою товарознавчої експертизи та оцінки колісних транспортних засобів».

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ ТА ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА ЛЕГКОВИХ АВТОМОБІЛІВ

2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження

Об'єктом випускної кваліфікаційної роботи є легкові автомобілі, які переміщувались через митний кордон України в режимі імпорту. Відповідно до аналізованої МД №UA100310/2021/404844, як зазначено в графі 31 через митний кордон України переміщувався автомобіль легковий бувший у використанні, призначений для перевезення пасажирів у кількості 1шт., марка HYUNDAI; модель SONATA; тип двигуна газ; номер кузова VIN №: KMHE341DBHA266715; загальна кількість місць 5; робочий об'єм циліндрів двигуна 1998 см³; колісна формула 4x2; тип кузова – седан; екологічний стандарт не менше EURO-2; призначення використання – для перевезення людей; модельний рік виготовлення 2017р.; календарний рік виготовлення 2016р.; наявні ознаки інтенсивної експлуатації авто в комерційних цілях, потертості оббивки салону, сколи та подряпини по кузову авто; торгівельна марка HYUNDAY; виробник Hyundai Motor Company; країна виробництва – Корея.

Автомобіль надійшов на митну територію України за контрактом № 030420 від 03.04.2020р. між ТОВ «ДМ АДВАНС-СЕРВИС» (Україна) та «ALLIANCE MIDDLE EAST FZE» (Об'єднані Арабські Емірати).

В ДСТУ 3649:2010 наведено визначення: автомобіль – колісний транспортний засіб, який приводиться в рух, має не менше ніж 4 колеса, призначений для руху безрейковими дорогами і використовується для перевезення людей та вантажів, буксирування транспортних засобів, виконання спеціальних робіт [5].

Організація та порядок проведення досліджень у випускній кваліфікаційній роботі наведено на рис.2.1.

Рис.2.1. Організація та порядок проведення дослідження

Аналіз митного оформлення та товарознавча експертиза проведена на прикладі автомобіля торговельної марка HYUNDAI, який був у використанні і оформлявся за МД №UA100310/2021/404844.

За типом кузова легкові автомобілі поділяються на седан і хетчбек. Автомобіль марки HYUNDAI модель SONATA має тип кузова седан; шасі звичайного типу для доріг загального користування, пасажирський.

Необхідно зазначити, що є чотири групи автомобілів, які розрізняються за типом кузова: седан, який має четверо дверей, обов'язково закритий кузов та у більшості випадків переднє розташування двигуна; хетчбек займає проміжне місце між седаном та універсалом і за зовнішнім виглядом наближений до седану але місткість близька до універсалу, як правило, має 3 або 5 дверей; універсал характеризується як сімейний автомобіль, має зсувні двері та 5 місць для сидіння; купе має двоє бокових дверей та класичний багажник і відноситься до найспортивнішого типу кузова [20].

За європейською класифікацією автотранспортних засобів існує поділ на чотири категорії, які позначаються відповідною буквою: L, M, N чи O [10].

Аналіз зазначених категорій показав, що досліджувані легкові автомобілі відносяться до категорії M, яка включає ТЗ, які призначені для перевезення пасажирів. Автомобілі даної категорії мають не менше чотирьох коліс або три колеса, повна маса автомобілів даної категорії становить більше 1 т. До даної категорії відносяться легкові автомобілі, мікроавтобуси та автобуси [1].

Категорія M поділяється також на три підкатегорії: до першої (M1) відносяться автомобілі, що мають, крім водія, не більше 8 місць для сидіння, тобто це практично всі легкові і частина мікроавтобусів, до даної підкатегорії відноситься також автомобіль HYUNDAI SONATA, який оформлявся за МД; друга (M2) включає автомобілі, у яких більше 8 місць для сидіння, крім водія, але їхня повна маса не перевищує при цьому 5 т; до підкатегорії M3 відносяться транспортні засоби для перевезення пасажирів повною масою більше 5 т, зокрема, автобуси.

Загальноєвропейська класифікація використовується для розробки і застосування стандартів і вимог до автотранспортних засобів: екологічних, технічних і юридичних. Вона застосовується в документах, пов'язаних із

оцінкою відповідності ТЗ, їх виробництвом, застосуванням законодавства при укладанні митних угод тощо.

Виключне значення при експертній оцінці автомобіля надається його зовнішньому вигляду, зокрема, кольору.

При проведенні експертизи показники визначали за чинними нормативними документами. За ДСТУ 3649:2010 «Колісні транспортні засоби. Вимоги щодо безпечності технічного стану та методи контролювання» [5] визначали загальні габарити, мінімум потужності двигуна, гальмівні якості. Даний НД містить також методи випробувань зазначених показників. Мета проведення досліджень – перевірка відповідності автомобіля затвердженій характеристиці, чинним стандартам і технічним умовам, а також контроль якості виготовлення і складання автомобіля. У завдання випробувань входить також перевірка міцності, надійності і зносостійкості агрегатів і деталей в межах зазначених пробігів автомобілів.

Вимоги до екологічних показників автомобільних двигунів регламентує ДСТУ 4277:2004 «Норми і методи вимірювання вмісту оксиду вуглецю та вуглеводнів у відпрацьованих газах автомобілів з двигунами, що працюють на бензині або газовому паливі» [12].

Виробник або його уповноважений представник повинен забезпечити проведення оцінки ризиків з метою визначення вимог щодо охорони здоров'я та безпеки, які застосовуються до легкового автомобіля. Під час проектування та виробництва автомобіля повинні бути враховані результати оцінки ризиків.

При проведенні експертної оцінки встановлювали відповідність стандарту номерів кузова та двигуна досліджуваного автомобіля HYUNDAI моделі SONATA.

Для проведення оцінки використовували наступну схему: експертна оцінка починається з огляду автомобіля; потім необхідно ідентифікувати колір лакофарбового покриття досліджуваного автомобіля і звірити з

даними, наведеними в графі 31 МД та в товаросупровідних документах; встановити рік випуску та рік первинної реєстрації автомобіля; визначити номер кузова та номер двигуна.

Випробовування робочої гальмової системи проводили за методом дорожніх випробувань відповідно до вимог ДСТУ 3647-97 [11]. Вимірювали гальмівний шлях автомобіля, який він пройшов після екстреного гальмування після досягнення швидкості 35-45 км/год та порівнювали його із нормативним значенням. Згідно вимог даного стандарту контролювали ефективність роботи світлової сигналізації методом візуального огляду та замірів значень кількості пробісків показчиків поворотів та аварійної сигналізації за хвилину.

Робочий об'єм двигунів ДТЗ визначали з інформації про моделі двигунів, які містяться у їхніх кодах. Робочий об'єм двигунів автомобілів європейського виробництва може бути визначений з ідентифікаційного номера ДТЗ. Крім того, даний показник може бути визначений шляхом безпосереднього вимірювання об'єму оливи чи повітря, що витискаються з одного циліндра внаслідок повного переміщення поршня.

Про базову комплектність автомобіля свідчать також дані його виробника «Hyundai Motor Company».

Оцінка ДТЗ здійснюється переважно із застосуванням бази оцінки, яка відповідає ринковій вартості. Ринкова вартість ДТЗ урахує його комплектність, укомплектованість і фактичний технічний стан, строк експлуатації, величину пробігу, умови, у яких він експлуатувався (зберігався), особливості кон'юнктури ринку регіону [44].

Згідно з принципами зміни вартості, попиту та пропозиції значення ринкової вартості є змінною за фактором часу величиною, яка залежить від коливань ринкових цін на ДТЗ та його складові.

Основним підходом, який використовується для оцінки ДТЗ, є порівняльний підхід. Згідно з ним визначення вартості ДТЗ на території України здійснюється на підставі їх цін продажу та поточних цін пропозиції

до продажу, які зазначені у вітчизняних довідниках. Зазначені ціни являють собою статистично осереднені цінові дані ДТЗ, які були відчужені в Україні згідно з умовами, що відповідають змісту і поняттю «ринкова вартість».

Вартість ДТЗ та їхніх складових частин, що ввозяться на митну територію України, визначається за середніми цінами їх продажу в країні придбання або в провідних країнах-експортерах.

Визначення вартості ДТЗ (їхніх складових), що ввозяться, здійснюється після встановлення їх типу, моделі, версії, року виготовлення, комплектності, укомплектованості, робочого об'єму двигуна.

Отже, об'єктом досліджень у виконаній випускній кваліфікаційній роботі є легкові автомобілі. Товарознавча експертиза проведена на прикладі автомобіля легкового торговельної марки HYUNDAI моделі SONATA; тип двигуна газ; робочий об'єм циліндрів двигуна 1998 см³; колісна формула 4x2; тип кузова седан; екологічний стандарт не менше EURO-2; модельний рік виготовлення 2017р.; календарний рік виготовлення 2016р.

Автомобіль оформлявся за МД №UA500510/2021/001058/003 в режимі імпорту. При товарознавчій експертизі автомобілів визначались показники, які регламентовані НД і дали змогу його ідентифікувати та ринкова вартість.

2.2. Аналіз асортименту автомобілів, що імпортуються в Україну

За підсумками 2020 року перше місце в рейтингу марок на ринку нових легкових автомобілів в Україні завоювала французька Renault, було продано 14 360 автомобілів даної марки. Найпопулярнішою моделлю стала Renault Duster – 5 534 реєстрацій за 2020 рік [59].

На другому місці марка Toyota, продажі автомобілів якої становили 13315 штук. Найбільш популярним автомобілем була модель Toyota RAV4 – 5689 реєстрацій. Третю позицію зайняла марка KIA, яку придбали 6089 покупців, серед моделей якої лідером продаж став Sportage, вибір на якому зупинили 5 043 покупців.

Четверте місце українці віддали марці Skoda, придбавши 5061 автомобілів, серед яких модель Octavia – 1855 авто. Замикає лідерську п'ятірку Hyundai – 4 031 реєстрація [57, 59].

За даними Асоціації Європейських виробників автомобілів (АСЕА) у 2019 р. в Європі зареєстровано більше 15,3 млн нових легкових автомобілів. Лідером продаж за останні 3 роки на європейському ринку були моделі Volkswagen Golf, Volkswagen Polo, Renault Clio, Volkswagen Tiguan та Skoda Octavia [27, 61].

У 2020р. в Україну імпортували майже 200000 іномарок, середня вартість імпортованого в 2020 році нового автомобіля зросла до 19,3 тис. дол. США (у 2019р. вона становила 18,9 тис.).

У 2019 році ринок легкових електромобілів за рік виріс майже на третину. Дана тенденція збереглась і в 2020р. Особливий інтерес представляють не тільки цифрові показники, але й нові розробки найбільших авто концернів [58].

Нові розробки пов'язані зі змінами кузова; екстер'єру (зовнішній дизайн кузова); інтер'єру (внутрішня обробка салону); обладнання та оновлені технічні характеристики [57]. Автоконцерни пропонують полегшити масу автомобілів за рахунок застосування полегшеного алюмінію, вуглепластика і магнію. При цьому розробляються і впроваджуються нові технології, що дозволяють збільшити потужність двигуна.

Для порівняльної характеристики легкових автомобілів необхідно визначити показники їх якості. Аналітичні дослідження дали змогу встановити, що головними показниками якості легкових автомобілів є: об'єм двигуна, (визначається як сумарний об'єм усіх циліндрів), крутний момент (чим вище показник крутного моменту та ширше діапазон обертів двигуна, на яких він досягається, тим швидше автомобіль набирає швидкість), потужність, система подачі палива, максимальна швидкість та розгін до 100 км/год в секундах, тип приводу та коробка передач, розмірні характеристики авто, маса [21, 27, 32].

Для оцінки технічних характеристик було обрано легкові автомобілі марок Toyota Camry, Mazda 6, Volkswagen Passat B8 та Hyundai Sonata.

Таблиця 2.1

Порівняльна характеристика автомобілів різних марок

Характеристика				
Назва	Toyota Camry 2.0 VVT-i	Mazda 6	Volkswagen Passat B8 2.0	Hyundai Sonata 2.0 MPI AT Way
Країна виробник	Японія	Японія	Німеччина	Корея
Рік випуску	2020	2020	2020	2020
Тип кузова	Седан	Седан	Седан	Седан
Кількість дверей	4	4	4	4
Кількість місць	5	5	5	5
Клас автомобіля	D	D	D	D
Довжина, мм	4885	4670	4767	4900
Ширина, мм	1840	1780	1832	1860
Висота, мм	1445	1435	1456	1465
Кліренс, мм	155	130	160	155
Колісна база, мм	2825	2670	2791	2840
Колія коліс спереду, мм	1600	1540	1584	1620
Колія коліс ззаду, мм	1620	1540	1568	1623
Розмір шин	215/60 R16	195/65 R15	215/60 R16	215/55 R17
Споряджена маса, кг	1555	1300	1530	1457
Повна маса, кг	2030	1840	2060	1960
Об'єм багажника, л	493	490	586	510
Об'єм паливного баку, л	60	64	66	60
Об'єм двигуна, куб. см	1998	1999	1984	1999
Потужність, к.с./ кВт при об/хв.	169/109/6000	141/101/6000	190/140/6000	150/110/6200
Крутний момент, Нм при об/хв	201/4600	181/4500	320/5400	192/4000
Розгін до 100 км/год, с	10,5	10,0	7,5	10,6
Максимальна швидкість, км/год	200	200	238	200
Передні гальма	дискові вентильовані	дискові вентильовані	дискові вентильовані	дискові
Задні гальма	дискові	дискові	дискові	дискові
Тип приводу (трансмісії)	передній	передній	передній	передній
Тип коробки передач	механіка, 6 передач	механіка, 5 ст.	робот 7 ст.	механіка 6 ст.
Витрати палива на 100 км змішаний цикл), л	6,3	8,0	6,3	7,3

Надаючи товарознавчу характеристику асортименту легкових автомобілів, в першу чергу звертали увагу на клас, об'єм двигуна, розміри автомобіля, потужність та кліренс, кількість місць і тип кузова.

У споживачів склалася думка, що чим потужніший двигун, тим він краще, проте слід враховувати: чим потужніший двигун, тим більше палива використовується. Потужність двигуна більше орієнтована на впевненість при обгоні або для більшої прохідності по бездоріжжю. Саме від двигуна залежить використовуваний вид палива – дизель, бензин, електродвигун, газ.

Дизельні двигуни більш економічні і в той же час довговічні, з мінусів лише труднощі з запуском такого мотора взимку. Особливої популярності набувають електроавтомобілі.

Компонування характеризує місце розташування двигуна, кількість і положення приводних осей, конструкцію силової і ходової частини автомобіля в цілому. У легкових автомобілях застосовуються наступні компоновочні схеми: задньопривідна з переднім розташуванням двигуна (класична) 4x2; задньопривідна з заднім розташуванням двигуна 4x2; передньопривідна 4x2 – двигун і трансмісія розташовуються безпосередньо над передньою віссю представляючи собою загальний силовий вузол з виводом моменту, що крутить передні ведучі колеса; повнопривідна 4x4 – розташування двигуна і приводу на задню вісь аналогічно класичній схемі, для приводу передньої осі є розподільча коробка і другий карданний вал.

Механічна коробка передач дає можливість краще відчувати роботу автомобіля і ремонт коштує набагато дешевше. Автоматична коробка передач – це просто, легко і елегантно, з мінусів тільки те, що з автоматом витрачається дещо більше палива [20].

Проаналізувавши експлуатаційні властивості автомобілів, наведених в табл.2.1, встановлено, що всі вони відносяться до автомобілів класу D, 2020 року випуску, з 2-х літровим об'ємом двигуна та переднім приводом.

Toyota Camry – передньопривідний седан класу «D», восьмого покоління. Порівняно з попередніми моделями, досліджувана збільшилась в

розмірах: довжина 4885 мм проти 4850 мм, ширина 1840 мм проти 1825 мм, а висота навпаки стала нижчою – 1445 мм проти 1480 мм. Toyota Camry з 2,0 літровим двигуном має потужність 169 к.с. (201 Нм), механічну 6-ти ступінчасту коробку передач.

Volkswagen Passat B8 має найбільшу потужність – 190 к.с., найменший час розгону до 100 км/год. – 7,5 секунд та може розвивати найбільшу швидкість – 238 км/год. Лише у моделі Volkswagen Passat B8 коробка передач робот 7-ступінчаста; довжина даної моделі зросла до 4767 мм, ширина становить 1832 мм, висота – 1456 см. Дана модель має найбільшу повну масу автомобіля – 2060 кг, найбільший об'єм паливного бака – 66 л та багажника – 586 л.

Hyundai Sonata та Toyota Camry мають кліренс 155 мм. Цей показник є класичним для седанів. Найменші витрати палива на 100 км при змішаному циклі – 6,3 л у Toyota Camry та Volkswagen Passat. Найбільші розміри має Hyundai Sonata.

Слід відмітити, що на ринку України представлені всі сегменти автомобілів закордонних виробників, найбільшу частку серед яких займають автомобілі сегменту В та С (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Сегменти автомобілів, які реалізуються на ринку України

Позначення	Довжина, м	Ширина, м	Назва
Сегмент А	до 3,6	до 1,6	Mini cars («особливо малий клас»)
Сегмент В	3,6—3,9	1,5—1,7	Small cars («малий клас»)
Сегмент С	3,9—4,3	1,6—1,7	Medium cars («середній-клас», «гольф-клас»)
Сегмент D	4,3—4,6	1,69—1,73	Larger cars («великий клас»)
Сегмент E	4,6—4,9	1,73—1,82	Executive cars («бізнес-клас»)
Сегмент F	більше 4,9	більше 1,82	Luxury cars («представницький клас»)
	Тип автомобіля		
Сегмент S	Спорткари, купе, кабриолети		
Сегмент M	MPV - Мінівени, універсали підвищеної місткості		
Сегмент J	SUV – Спортивно-утилітарні автомобілі, кросвери, позашляховики		

Класифікація Європейської економічної комісії орієнтована на сегментацію цільового ринку, а рамки між сегментами більш розмиті і не обмежуються такими параметрами, як габарити або маса, а включають ще й ціну, вид, набір опцій та інше.

Отже, автомобілі перетворюються на невід'ємну частину нашого життя, вбирають в себе всі необхідні функції для комфортної їзди на далекі відстані, перевезення вантажів, можуть досягати неймовірних швидкісних показників.

2.3. Товарознавча експертиза легкових автомобілів та оформлення її результатів

Легкові автомобілі дають можливість пересування на швидкості, яка досягає 100 км/год. та більше, повинні гарантувати безпеку водія і пасажирів. Законодавство у зв'язку з тим, що експлуатація транспортних автомобілів пов'язана з підвищеною небезпекою для оточуючих, накладає на власників автомобілів додаткову відповідальність за безпеку руху. Тому вимоги до якості автомобіля дуже високі. Ці вимоги, в першу чергу, забезпечуються конструкцією автомобіля [20].

Економічність автомобіля, до якої відноситься рівень витрат по експлуатації (витрата палива, мастильних матеріалів, знос шин і т.д.) – важливий показник конструкції. Зручність користування автомобілем теж входить в експертизу якості конструкції. Маневреність автомобіля – це пристосованість його до здійснення поворотів і розворотів на мінімальній площі.

Для проведення товарознавчої експертизи необхідно, перш за все, ідентифікувати легковий автомобіль щодо його належності до певної моделі, встановити країну та рік виробництва, визначити ідентифікаційний код. Нами визначено критерії та показники, наведені в табл. 2.3, які рекомендовано використовувати для ідентифікації легкових автомобілів. На нашу думку, визначальними показниками для ідентифікації легкових

автомобілів є: тип, модель автомобіля; рік виготовлення, робочий об'єм двигуна автомобіля і повна маса; укомплектованість; ідентифікаційний номер (VIN-код).

Таблиця 2.3

Критерії, показники та методи для проведення ідентифікації легкових автомобілів

Критерій	Засоби	Метод
Маркування (тип, модель, версія, країна виробництва)	Маркування, товаросупровідні документи (ТСД)	Аналітичний
Рік виготовлення автомобіля	ДСТУ ISO 3779:2012	Аналітичний
Робочий об'єм двигуна	ДСТУ 3649:2010	Аналітичний, вимірювальний
Повна маса автомобіля	Товар, ТСД	Вимірювальний
Комплектність та укомплектованість	ДСТУ 3649:2010, ТСД	Аналітичний
VIN-код (ідентифікаційний номер)	ДСТУ ISO 3780:2012; ДСТУ ISO 3779:2012	Аналітичний

Для визначення показників ідентифікації було використано стандарти: ДСТУ 3649:2010 «Колісні транспортні засоби. Вимоги щодо безпечності технічного стану та методи контролювання» [5], ДСТУ ISO 2416:2014 «Колісні транспортні засоби. Автомобілі легкові. Розподіл маси» [6], ДСТУ ISO 3780:2012 «Колісні транспортні засоби. Код міжнародний ідентифікаційний виробника (WMI). Зміст і структура» [7]; ДСТУ ISO 3779:2012 «Колісні транспортні засоби. Номер ідентифікаційний транспортного засобу (VIN). Зміст і структура» [8].

Відповідно до вимог стандарту ДСТУ ISO 3779:2012 [8], для кодування модельного року виготовлення автомобіля в описовій частині VIN-коду рекомендовано використання символів. VIN-код є індивідуальним для кожного конкретного автомобіля, має 17 символів, які умовно поділені на три частини: перша частина складається з трьох символів – це міжнародний код виробника (WMI), друга частина складається з шести символів і

є описовою частиною ідентифікаційного номера транспортного засобу (VDS), третя частина складається з восьми символів і є розпізнавальною частиною ідентифікаційного номера транспортного засобу (VIS).

Розшифрування VIN-коду починається з WMI – міжнародного ідентифікаційного коду виробника. Розшифруємо ідентифікаційний номер автомобіля марки «HYUNDAI» модель «SONATA», який надійшов на експертизу. В табл. 2.4 наведено дані ідентифікаційного номера кузова автомобіля HYUNDAI SONATA.

Таблиця 2.4

Ідентифікаційний номер кузова автомобіля HYUNDAI SONATA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
К	М	Н	Е	3	4	1	D	B	H	A	2	6	6	7	1	5

Нижче наведено алгоритм проведеної ідентифікаційної експертної оцінки автомобіля HYUNDAI SONATA за VIN-кодом: KMHE341DBHA266715.

WMI – ідентифікація виробника: 1-3 цифра: КМН.

- 1) географічна назва країни-виробника: К – Корея;
- 2) кодовий символ заводу: М — НМС (Hyundai Motor Company);
- 3) тип автомобіля: Н – легковий автомобіль;

VDS – описова частина ідентифікаційного номера: E341DB:

- 4) модель автомобіля: Е – Sonata;
- 5) варіант комплектації, позначається літерами, у нас – 3;
- 6) тип кузова: 4 – седан, 4 дверей;
- 7) система безпеки: 1 – шість подушок безпеки та передні ремені безпеки з переднатягувачами;
- 8) тип двигуна D – 1,8 – бензин, хоча робочий об'єм 1998 см³, конвертований для роботи на газу;
- 9) розташування кермового колеса В – такої інформації немає.

VIS – серійний номер автомобіля: 0EU443833: HA266715

- 10) Н – модельний рік виготовлення автомобіля, 2017р.
- 11) завод, на якому авто було виготовлено: А – (А-Сан) (Корея);
- 12-17) 266715 – серійний номер автомобіля.

Отже, ідентифікаційна експертна оцінка засвідчила відповідність автомобіля HYUNDAI SONATA його опису, наведеному у графі 31 МД: календарний рік виготовлення 2016, робочий об'єм циліндрів двигуна: 1998 см³, № кузова КМНЕ341DBНА266715, бувший у використанні; тип двигуна за ідентифікаційним номером – бензин, а задекларовано – газ, оскільки двигун було конвертовано для роботи на газу; виробник: Hyundai Motor Company, країна виробництва – Корея.

За аналізованою МД №UA100310/2021/404844 перевозився автомобіль, що був у використанні. Датою першої реєстрації автомобіля, який ввозиться на митну територію України, є дата, що зазначена в спеціальній графі технічного паспорта (свідоцтва про реєстрацію).

Оскільки робочий об'єм двигуна автомобіля є основою нарахування акцизного податку, його визначення досить принципове. Тому визначили робочий об'єм двигуна автомобіля HYUNDAI SONATA – 1998 см³. Робочий об'єм двигуна визначений шляхом безпосереднього вимірювання об'єму оливи, що витискаються з одного циліндра внаслідок повного переміщення поршня.

Джерелом інформації про базову комплектність автомобіля HYUNDAI SONATA були дані виробника – фірми Hyundai Motor Company. Укомплектованість КТЗ визначали за результатами його огляду, виходячи з фактично встановлених на ньому складових частин [21].

Метою проведення товарознавчої вартісної експертизи було визначення вартості колісного транспортного засобу. Завдання для експертизи – встановлення вартості транспортного засобу марки «HYUNDAI» модель «SONATA», ідентифікаційний номер транспортного засобу (VIN): КМНЕ341DBНА266715.

Для визначення вартості за порівняльним підходом було враховано статистично усереднені цінові дані КТЗ, які були відчужені в Україні, з урахуванням умов, що вони відповідають змісту поняття «ринкова вартість», зокрема ґрунтуються на даних ринку КТЗ і зведені в довідниках.

Ринкову вартість КТЗ встановлювали на підставі цін продажу КТЗ на території України, без відокремлення мита, податків, інших обов'язкових платежів, що сплачуються під час митного оформлення та реєстрації.

На основі аналізу наданих на дослідження документів, даних, які містяться у ідентифікаційному номері (VIN), за результатами зовнішнього візуального огляду КТЗ та аналізу інформації отриманої з різних джерел, встановлено наступне (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Результати товарознавчої експертизи легкового автомобіля **HYUNDAI SONATA**

Марка, модель	HYUNDAI SONATA
1	2
Категорія КТЗ	Легковий
Тип кузова	Седан
Ідентифікаційний номер (VIN)	KMHE341DBHA266715
Робочий об'єм двигуна, куб.см, тип (згідно із ідентифікаційним номером (VIN))	1998 см ³ , газ
Потужність кВт	110
Тип коробки передач	Автоматична
Показання одометра	179 699 miles
Моделльний рік (згідно із ідентифікаційним номером (VIN))	2017
Календарна дата виготовлення КТЗ (згідно із ідентифікаційним номером (VIN))	2016
Колір КТЗ	Оранжевий
Технічний стан КТЗ (виявлені під час огляду дефекти, які впливають на вартість КТЗ, див. додаток «фототаблиця»)	Наявні ознаки інтенсивної експлуатації авто в комерційних цілях, потертості оббивки салону, сколи та подряпини по кузову авто.

Дані про те, піддавалися чи не піддавалися капітальному ремонту кузов КТЗ і двигун та чи проводилась заміна кузова чи двигуна на новий чи їх складових, відсутні. Також, відсутня інформація чи відновлювались кузовні складові КТЗ ремонтом та інформація щодо чинників експлуатації КТЗ.

Вартість (С) КТЗ визначається за формулою [44]:

$$C = C_{\text{ср}} \times (1 \pm (\Gamma_{\text{к}} / 100) \pm (D_{\text{з}} / 100)) \pm C_{\text{дод}} \quad (2.1)$$

де: С – ринкова вартість КТЗ, грн;

$C_{\text{ср}}$ – середня ринкова ціна КТЗ, грн – величина, яка визначається статистичними методами, еквівалентна найбільш вірогідній вартості продажу (пропозиції до продажу), сукупності КТЗ визначеної моделі з відповідним строком експлуатації на визначений момент часу, у конкретному регіоні чи місцевості з дотриманням вимог, що відповідають поняттю «ринкова вартість»;

$\Gamma_{\text{к}}$ – коефіцієнт коригування ринкової вартості КТЗ за величиною пробігу, %. Ціну КТЗ встановлено з врахуванням пробігу, тому приймаємо, що $\Gamma_{\text{к}} = 0\%$;

$D_{\text{з}}$ – процент додаткового збільшення (зменшення) ринкової вартості КТЗ, що залежить від умов його догляду, зберігання, використання, тощо %. За результатами проведеного огляду КТЗ, згідно з [44], для розрахунку приймаємо $D_{\text{з}} = 10,0\%$;

$C_{\text{дод}}$ – додаткове збільшення (зменшення) ринкової вартості КТЗ, виходячи з його комплектності, укомплектованості, пошкоджень, відновлення і оновлення складників, згідно з [44], виходячи з даних наданих на дослідження $C_{\text{дод}} = 0,00$ грн.;

Визначення $C_{\text{ср}}$ базується на довідкових цінових даних продажу на аналогічні КТЗ.

$$C_{\text{ср}} = C_{\text{д}} \times K + M \quad (2.2)$$

де: К – коефіцієнт ринку регіону, який враховує відмінність поточних цін продажу та пропозиції до продажу у відповідному регіоні від цін з довідкової літератури. Значення коефіцієнта ринку [44], приймаємо = 1;

М - вартісний еквівалент суми податків під час митного оформлення, згідно з чинним законодавством – 0,00 грн.

$C_{\text{д}}$ - ціна КТЗ, який був у користуванні, з урахуванням строку експлуатації, за інформацією з довідкової літератури.

Середня ринкова ціна купівлі (продажу) аналогічного КТЗ марки «HYUNDAI», моделі «SONATA», об'єм двигуна 1998 см³ (бензин), 2016 року випуску, за інформацією з довідкових джерел [39], станом на дату оцінки, становить 96091,7333 грн.

Якщо підставити значення Сд, К, і М в формулу (2), отримаємо:

$$C_{cp} = 96091,7333 \times 1 + 0 = 96091,7333 \text{ грн.}$$

Якщо підставити значення С_{ср}, Г_к, Д_з, С_{дод} в формулу (1), отримаємо:

$$C = 96091,7333 \times (1+0/100) - (10,0/100) - 0,00 = 86482,56 \text{ грн.}$$

Отже, виходячи з вищевикладеного, ринкова вартість КТЗ марки «HYUNDAI», моделі «SONATA», ідентифікаційний номер (VIN) KMHE341DBHA266715, станом на дату оцінки, становить 86482,56 грн.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ІМПОРТУ ЛЕГКОВИХ АВТОМОБІЛІВ

3.1. Перевірка правильності визначення коду легкових автомобілів згідно з УКТЗЕД

В Україні для цілей тарифного та нетарифного регулювання ЗЕД, ведення статистики зовнішньої торгівлі, здійснення митних процедур та митного оформлення товарів, у тому числі і легкових автомобілів, використовується Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності, що є товарною номенклатурою Митного тарифу, затвердженого Законом України «Про Митний тариф України» [56].

При вирішенні завдань митної справи важливо правильно визначити код товару згідно з УКТЗЕД. Легкові автомобілі відносяться до ХУІІ розділу «Засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби та пов'язані з транспортом пристрої та обладнання», товарної групи 87 – «Засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання» [65].

При визначенні коду згідно з УКТЗЕД необхідно врахувати також примітки, оскільки часто потребують проведення експертизи автомобілі, що використовувалися. В додаткових примітках до групи 87 вказано, що моторними транспортними засобами, що використовувалися, вважаються такі, на які були або є реєстраційні документи, видані уповноваженими державними органами, у тому числі іноземними, що дають право експлуатувати ці транспортні засоби на постійній основі [36].

Кузовами для моторних транспортних засобів, що використовувалися, вважаються такі, які вже були встановлені на транспортному засобі або з моменту виготовлення яких минуло більше одного року.

В додаткових загальних положеннях до товарної групи вказано, що «нові транспортні засоби» – це транспортні засоби, які ніколи не були зареєстровані; «транспортні засоби, що використовувались» означає транспортні засоби, які були зареєстровані щонайменше один раз [51].

Визначимо код згідно з УКТЗЕД легкового автомобіля торговельної марки HYUNDAI, виробник Hyundai Motor Company, що переміщувався через митний кордон України в режимі імпорту і оформлявся за МД №UA100310/2021/404844 (додаток Б). Автомобіль надійшов на митну територію України за контрактом №030420 від 03.04.2020р. (додаток В), між фірмою «ALLIANCE MIDDLE EAST FZE» (Об'єднані Арабські Емірати) та ТОВ «ДМ АДВАНС-СЕРВІС» (Україна).

Для правильного визначення коду згідно з УКТЗЕД легкового автомобіля, необхідно враховувати опис даного товару, що наведений в графі 31 МД №UA100310/2021/404844: автомобіль легковий бувший у використанні; марка HYUNDAI, модель SONATA, призначений для перевезення пасажирів, робочий об'єм циліндрів двигуна 1998 см³; колісна формула 4x2; тип кузова седан; екологічний стандарт не менше EURO-2; призначення використання – для перевезення людей; модельний рік виготовлення 2017р.; календарний рік виготовлення 2016р.

В групі 87 знаходимо товарну позицію, до якої відносяться легкові автомобілі: 8703 «Автомобілі легкові та інші моторні транспортні засоби, призначені головним чином для перевезення людей, включаючи вантажно-пасажирські автомобілі-фургони та гоночні автомобілі» (табл. 3.1).

Для деталізації опису легкового автомобіля в наступних цифрах коду згідно з УКТЗЕД при визначенні товарної категорії враховується об'єм двигуна. В описі, наведеному в графі 31 МД вказано, що автомобіль марки «HYUNDAI» модель «SONATA» має робочий об'єм циліндрів двигуна 1998 см³, двигун газовий, тобто відноситься до товарної категорії 8703 23 – легкові автомобілі з робочим об'ємом циліндрів двигуна понад 1 500 см³, але не більш як 3 000 см³.

Структура товарної позиції 8703 згідно з УКТ ЗЕД

8703	Автомобілі легкові та інші моторні транспортні засоби, призначені головним чином для перевезення людей (крім моторних транспортних засобів товарної позиції 8702), включаючи вантажопасажирські автомобілі-фургони та гоночні автомобілі:
-- 8703 22	з робочим об'ємом циліндрів двигуна понад 1 000 см ³ , але не більш як 1 500 см ³ :
--- 8703 22 10 00	нові
--- 8703 22 90	що використовувалися:
---- 8703 22 90 10	не більш як 5 років
---- 8703 22 90 30	понад 5 років
-- 8703 23	з робочим об'ємом циліндрів двигуна понад 1 500 см ³ , але не більш як 3 000 см ³ :
--- [8703 23 1]	нові:
---- 8703 23 11	моторні транспортні засоби, обладнані для тимчасового проживання людей:
----- 8703 23 11 10	з об'ємом циліндрів двигуна понад 1 500 см ³ , але не більш як 2 200 см ³
----- 8703 23 11 30	з об'ємом циліндрів двигуна понад 2 200 см ³ , але не більш як 3 000 см ³
---- 8703 23 19	інші:
----- 8703 23 19 10	з об'ємом циліндрів двигуна понад 1 500 см ³ , але не більш як 2 200 см ³
----- 8703 23 19 30	з об'ємом циліндрів двигуна понад 2 200 см ³ , але не більш як 3 000 см ³
--- 8703 23 90	що використовувалися:
---- [8703 23 90 1]	з об'ємом циліндрів двигуна понад 1 500 см ³ , але не більш як 2 200 см ³ :
----- 8703 23 90 11	не більш як 5 років
----- 8703 23 90 13	понад 5 років
---- [8703 23 90 3]	з об'ємом циліндрів двигуна понад 2 200 см ³ , але не більш як 3 000 см ³ :
----- 8703 23 90 31	не більш як 5 років
----- 8703 23 90 33	понад 5 років
-- 8703 24	з робочим об'ємом циліндрів двигуна понад 3 000 см ³ :

Далі для визначення коду згідно з УКТЗЕД враховуємо наступний опис: автомобіль легковий бувший у використанні, модельний рік виготовлення 2017р. та календарний рік виготовлення 2016р. Оскільки автомобіль відноситься до тих, що використовувалися, він відноситься до товарної категорії 8703 23 90 – що використовувалися. Враховуємо також

інформацію щодо терміну використання автомобіля – не більше п'яти років, тобто товарна підкатегорія автомобіля марки «HYUNDAY» модель «SONATA» – 8703 23 9011.

Отже, визначено код автомобіля марки «HYUNDAY» модель «SONATA», що надійшов на митну територію України за контрактом між фірмою «ALLIANCE MIDDLE EAST FZE» (Об'єднані Арабські Емірати) та ТОВ «ДМ АДВАНС-СЕРВІС» (Україна). Автомобіль відноситься до товарної групи 87 – «Засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання», товарної позиції, 8703 «Автомобілі легкові та інші моторні транспортні засоби, призначені головним чином для перевезення людей, до товарної категорії 8703 23 90 – що використовувалися, товарної підкатегорії 8703 23 9011 – не більше п'яти років. Код згідно з УКТЗЕД автомобіля, що оформлявся за МД №UA100310/2021/404844 – 8703 23 9011.

3.2. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті легкових автомобілів

Визначення митної вартості легкового автомобіля HYUNDAY SONATA, який переміщувався через митний кордон України, здійснювалося відповідно до Митного Кодексу України, а саме: розділу III «Митна вартість товарів та методи її визначення» [31].

Відомості про митну вартість автомобіля використовувалися для: 1) нарахування митних платежів; 2) застосування заходів державного регулювання ЗЕД; 3) ведення митної статистики; 4) розрахунку податкового зобов'язання, визначеного за результатами документальної перевірки [2, 25].

Визначення митної вартості при переміщенні товарів через митний кордон України в режимі імпорту здійснюється, як правило, з урахуванням умов поставки товару, згідно з інтерпретацією Міжнародних комерційних термінів ІНКОТЕРМС–2020, виходячи з того, які витрати включені

продавцем до рахунку-фактури та коли і хто має їх понести – до перетину митного кордону або після, продавець чи покупець товару [18].

У випадку переміщення автомобіля HYUNDAI SONATA через митний кордон України, в графі 20 МД №UA100310/2021/404844 (додаток Б) зазначені умови поставки згідно ІНКОТЕРМС-2020 – СРТ – перевезення оплачене до... Київ, Україна.

Розглянемо визначення митної вартості та правильність нарахування митних платежів на легковий автомобіль HYUNDAI SONATA, який був у використанні, календарний рік виготовлення – 2016. Митна вартість автомобіля заявлялася митному органу декларантом – представником ТОВ «ДМ Адванс-Сервіс» під час переміщення даного товару через митний кордон України.

При визначенні митної вартості було використано основний метод – за ціною договору, про що зазначено в графі 43 МД – код 1. Відповідно до умов поставки СРТ – Київ, Україна, які вказані в графі 20 МД та в контракті купівлі-продажу № 030420 від 03.04.2020 р. (додаток Г), всі витрати понесені до перетину товаром митного кордону України включені в ціну контракту, тобто митна вартість дорівнює фактурній вартості і розраховується за формулою (3.1):

$$MB = FB \times K_v \quad (3.1)$$

де MB – митна вартість;

FB – фактурна вартість партії товару;

K_v – валютний (обмінний курс) НБУ;

Оскільки за МД №UA100310/2021/404844 оформлявся один автомобіль, фактурна вартість зазначена в графі 22 та 42 і становить 3100,00 дол. США. Задекларована вартість автомобіля також підтверджена в інвойсі № 11012021/19 від 11.01.2021 (додаток Д).

Митна вартість розраховується у валюті України, тому необхідно при визначенні митної вартості враховувати курс дол. США до гривні на день

подання МД до митного оформлення. Курс валют зазначено в графі 23 і становить 27,89760000 грн.

Отже, митна вартість дорівнює $3100,00 \times 27,89760000 = 86482,56$ грн, ці дані вказані в графах 12, 45 МД №UA100310/2021/404844 (додаток Б).

Далі розраховуємо митні платежі, які необхідно сплатити при митному оформленні автомобіля «HYUNDAI SONATA». При ввезенні легкового автомобіля на митну територію України сплачується ввізне мито, акцизний податок і ПДВ.

Мито нараховується за ставкою ввізного мита, яка визначена Законом України «Про Митний тариф України» [16].

При ввезенні на митну територію України легкового автомобіля «HYUNDAI SONATA» застосовується повна ставка ввізного мита 10%.

Нарахування ввізного мита здійснюється за формулою (3.2):

$$M = MB \times 10\% \quad (3.2)$$

де M – сума мита, грн;

MB – митна вартість товару, грн;

10% – ставка мита.

$$M = 86482,56 \times 10\% = 8648,26 \text{ грн.}$$

Акцизний податок – це непрямий податок на споживання окремих видів товарів, продукції визначених Податковим кодексом України. Даний податок включається в ціну товару [35].

Згідно статті 213 Податкового кодексу України, об'єктом оподаткування акцизним податком є операції з ввезення підакцизних товарів на митну територію України.

Ставка акцизного податку для легкових автомобілів визначена Податковим кодексом [35]. Відповідно до ПКУ, встановлена базова ставка акцизного податку в євро за 1 штуку транспортного засобу з об'ємом циліндрів до 3000 куб. сантиметрів (включно) – 50,0 євро;

$$C_a = \text{базова ставка} \times \text{коєф. об'єму двигуна} \times \text{коєф. віку авто};$$

Коефіцієнт об'єму двигуна дорівнює об'єму циліндрів двигуна в см³ поділеному на 1000 – $1998/1000=1,998$.

Коефіцієнт віку транспортного засобу дорівнює кількості повних років авто = 5.

В графі 31 МД №UA100310/2021/404844 вказано, що об'єм циліндрів двигуна легкового автомобіля «HYUNDAI SONATA» складає 1998 см³, а календарний рік виготовлення автомобіля – 2016р., що підтверджено також поданим сертифікатом відповідності від 03.02.2021р. №UA.005.07118-21 (додаток К).

Таким чином, ставка акцизного податку складає: $50 \times 1,998 \times 5 = 499,5$ євро. До сплати в гривнях: $499,5 \times 27,89760000 = 13934,85$ грн.

Крім того, передбачена також сплата ПДВ, згідно статті 190.1 ПКУ базою оподаткування для товарів, що ввозяться на митну територію України, є договірна (контрактна) вартість, але не нижче митної вартості цих товарів, з урахуванням мита та акцизного податку, що підлягають сплаті і включаються до ціни товарів [35]. Ставка ПДВ – 20%.

Сума податку на додану вартість розраховується за формуло (3.3):

$$\text{Спдв} = (\text{МВ} + \text{См} + \text{Са}) \times 20/100 \quad (3.3)$$

де Спдв – сума ПДВ, грн;

МВ – митна вартість автомобіля, грн;

См – сума мита, грн;

Са – сума акцизного податку, грн..

Підставивши значення розраховуємо ПДВ:

$$\text{ПДВ} = (86482,56 + 8648,26 + 13934,85) \times 0,2 = 21813,13 \text{ грн.}$$

Дані щодо нарахування митних платежів вказуються в графі 47 МД №UA100310/2021/404844 (табл. 3.2).

Код виду платежу зазначається відповідно до класифікатора в першій колонці: мито – «021», акцизний податок – «085», ПДВ – «028».

Колонка «Спосіб платежу» відображає спосіб розрахунку митних платежів згідно класифікатора митних платежів та зборів, мита на

транспортні засоби, що ввозяться на територію України: 01 - безготівковий розрахунок через банківські установи.

Таблиця 3.2

Нарахування митних платежів на легковий автомобіль за МД

№UA100310/2021/404844

Вид	Основа нарахування	Ставка	Сума	СП
021	86482,56	10%	8648,26	01
085	1998,00	499,5 EUR	13934,85	01
028	109065,67	20%	21813,13	01

У графу В «Подробиці розрахунків» внесена загальна сума митних платежів, які нараховані на легковий автомобіль. Зазначено код за ЄДРПОУ платника – юридичної особи

021	8648,26	42013622
028	21813,13	42013622 [42013622]
085	13934,85	42013622

Отже, при визначенні митної вартості було використано основний метод – за ціною договору, про що зазначено в графі 43 МД. Відповідно до умов поставки СРТ – перевезення оплачене до... Київ, Україна, які вказані в графі 20 МД та в контракті купівлі-продажу № 030420 від 03.04.2020 р. (додаток Г), всі витрати понесені до перетину товаром митного кордону України включені в ціну контракту, тобто митна вартість дорівнює фактурній вартості з урахуванням курсу валют на день подання МД №UA100310/2021/404844 до митного оформлення. Сума всіх нарахувань митних платежів складає: $8648,26 + 13934,85 + 21813,13 = 44396,24$ грн.

На легковий автомобіль нараховані митні платежі: мито, основою нарахування якого є митна вартість; акцизний податок на транспортні засоби, що визначається залежно від об'єму двигуна і в нашому випадку становить 499,5 EUR та ПДВ, основою нарахування якого є сума митної вартості, мита та акцизного податку.

3.3. Митне оформлення легкових автомобілів за митною декларацією

Митну декларацію №UA100310/2021/404844 (додаток Б) було подано для митного оформлення коли автомобіль HYUNDAI SONATA знаходився на митному складі, виходячи з чого графі №: 6,15,18,19,21,25,29 не заповнювалися. У графі 1 вказано тип декларації АА – МД, заповнена у звичайному порядку. У графі 26 – «Вид транспорту на кордоні» вказано код 94 – автомобільний транспортний засіб, що переміщувався своїм ходом як товар.

Легковий автомобіль «HYUNDAI SONATA» та ще три автомобілі надійшли в Україну з Кореї, одержувач – ТОВ «ОДІССЕЯ» і були розміщені на митний склад в м. Чорноморськ. Автомобілі оформлялись за МД № UA500510/2021/001058 (додаток В).

Дані щодо автомобілів зазначені також в коносаменті № 206605835 від 28.12.2020 (додаток Е) та довідці № 140121/ЛР44 від 14.01.2021 (додаток Н).

Митне оформлення автомобіля HYUNDAI SONATA здійснювалося у ВМО №1 митного поста «Вишневе», декларантом було подано МД №UA100310/2021/404844 та необхідні документи.

Відправником була фірма «GLOBAL IMPORT EXPORT TRADING L.P.» (Корея). Підприємство-контрактоутримувач не є відправником товару, тому в доповненні МД-6 вказуються реквізити підприємства, яке уклало договір «ALLIANCE MIDDLE EAST FZE».

Для здійснення митного оформлення легкового автомобіля «HYUNDAI SONATA» декларантом за допомогою засобів інформаційних технологій до відділу митного оформлення № 1 митного поста «Вишневе» було подано електронну митну декларацію та такі електронні документи.

В нашому випадку були надані такі електронні документи:

0380 – рахунок-фактура (інвойс) №11012021/19	11.01.21
0705 – коносамент №206605835	28.12.20
0714 – домашній коносамент №MSFFKORCHE2559	28.12.20

0862 – декларація про походження товару №11012021/19	11.01.21
митна декларація, за якою було відмовлено у випуску товарів 1801UA.2021.403886.001	15.02.21
1703 – картка відмови у прийнятті МД №UA100310/2021/00053	15.02.21
2800 – свідоцтво про реєстрацію ТЗ №1112-202003-001054	06.03.20
m4100 – зовнішньоекономічний договір купівлі-продажу товарів №030420	03.04.20
d4207 – договір про надання послуг митного брокера Б-1010/18	23.10.18
7017 – висновок про походження товару або акт експертизи, виданий уповноваженим органом №1112-202003-001054	06.03.20
9000 – інші неklasифіковані документи 140121/ЛР44	14.01.21
9000 – інші неklasифіковані документи UA500510/2021/001058/003	20.01.21
9000 – інші неklasифіковані документи фото ТЗ	23.02.21
9610 – копія МД країни відправлення 23625-20-068937X	19.11.20
9703 – сертифікат відповідності щодо індивідуального затвердження колісного транспортного засобу UA.005.07118-21	03.02.21

Виконання митних формальностей за ЕМД, заповненою у звичайному порядку, розпочинається з її реєстрації: здійснюється перевірка відповідності формату МД встановленим вимогам, присвоюється реєстраційний номер за допомогою АСМО, в аналізованій ситуації, – «UA100310/2021/404844» та внесення даного номера в графу А МД. Після присвоєння номера ЕМД була занесена до бази даних Київської митниці.

На наступному етапі здійснюється перевірка митної декларації шляхом:

- перевірка поданого разом з МД №UA100310/2021/404844 інвойсу № 11012021/19 від 11.01.2021р. (додаток Д), в якому зазначається вартість автомобіля за контрактом – «3100 євро»;
- перевірка за допомогою програмного забезпечення правильності заповнення МД №UA100310/2021/404844 (додаток Б) відповідно до вимог, встановлених законодавством.

Далі здійснюється прийняття МД №UA100310/2021/404844 для митного оформлення шляхом внесення запису «ПМК 269/100 24.02.2021» до графи D/Яркуша форми МД-2 та до нижньої частини додаткового аркуша форми МД-3.

При митному оформленні легкового автомобіля HYUNDAI SONATA, задекларованого в ЕМД №UA100310/2021/404844 здійснювались наступні митні формальності:

- перевірка дотримання термінів подання МД – декларація була подана для оформлення в термін, що не перевищує 10 робочих днів з дати доставки легкового автомобіля HYUNDAI SONATA до підрозділу митного оформлення – ВМО №1 митного поста «Вишневе», тобто терміни подання МД були дотримані;

- контроль співставлення даних, які містяться в ЕМД з даними, наведеними в зовнішньоекономічному контракті купівлі-продажу товарів № 030420 від 03.04.2020р. (додаток Г), а саме: відомості про продавця «ALLIANCE MIDDLE EAST FZES» та покупця легкових автомобілів ТОВ «ДМ Адванс-Сервіс», умови поставки – СРТ, м. Київ, дані про експортера «GLOBAL IMPORT EXPORT TRADING L.P.» (Корея), співставлення фінансових та банківських відомостей, вказаних в інвойсі № 11012021/19 від 11.01.2021р. (додаток Д), перевірка дотримання заходів нетарифного регулювання, встановлених для легкових автомобілів шляхом проведення митними органами попереднього документального контролю – в «єдиному вікні» наявність сертифікату відповідності (додаток К);

- контроль із застосуванням системи управління ризиками, в тому числі оцінка ризику за МД шляхом аналізу за допомогою АСАУР;

- перевірка правильності класифікації легкового автомобіля згідно з УКТЗЕД, тобто перевірка наведеного в графі 31 ЕМД №UA100310/2021/404844 опису автомобіля HYUNDAI SONATA відповідно до даних, вказаних в декларації про походження товару № 11012021/19 від 11.01.21, свідоцтві про реєстрацію транспортного засобу № 1112-202003-

001054 від 06.03.20 (додаток И), фото транспортного засобу (додаток М), сертифікат відповідності щодо індивідуального затвердження КТЗ №UA.005.07118-21 від 03.02.2021р. (додаток К), де вказуються технічні характеристики автомобіля;

- перевірка правильності визначення країни походження автомобіля HYUNDAI SONATA шляхом співставлення даних, зазначених в ЕМД №UA100310/2021/404844 та наведених в декларації про походження товару № 11012021/19 від 11.01.2021р.;

- перевірка правильності визначення митної вартості автомобіля з урахуванням умов поставки, зазначених в графі 20 МД (СРТ – перевезення оплачене до ... згідно ІНКОТЕРМС-2020), графі 45 коригування, де зазначена митна вартість – 85482,56 грн та співставлення з ціною, вказаною у зовнішньоекономічному договорі купівлі-продажу № 030420 від 03.04.2020р. (додаток Г) та ціною автомобіля, вказаною в інвойсі № 11012021/19 від 11.01.2021р. (додаток Д).

Під час завершення митного оформлення ЕМД №UA100310/2021/404844 посадова особа ВМО №1 митного поста «Вишневе» перевірила відомості про виконання митних формальностей, сформованих за результатами АСАУР; правильність нарахування та сплату митних платежів. Після завершення митного оформлення за допомогою АСМО до графі D/J ЕМД №UA100310/2021/404844 внесено відмітки про завершення митного оформлення – «ОНП 269/100 24.02.2021.

Таким чином, аналіз митного оформлення імпорту легкового автомобіля HYUNDAI SONATA за МД засвідчив, що було подано необхідні документи та відомості щодо автомобіля. МД №UA100310/2021/404844 було подано для митного оформлення коли автомобіль знаходився на митному складі. Легковий автомобіль «HYUNDAI SONATA» та ще три автомобілі надійшли в Україну з Кореї, одержувач – ТОВ «ОДІССЕЯ» і були розміщені на митний склад в м. Чорноморськ. Встановлено, що внесені відомості до МД та товаросупровідних документів співпадають.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами досліджень сформульовано наступні висновки:

1. Об'єктом досліджень у випускній кваліфікаційній роботі є легкові автомобілі, зокрема автомобілі торговельної марки HYUNDAI, оскільки за митною декларацією оформлявся автомобіль HYUNDAI SONATA, що був у використанні. Предмет досліджень – експлуатаційні властивості, що визначались при товарознавчій експертизі та митне оформлення імпорту легкових автомобілів.

2. Аналіз ринку засвідчив, що виробництво легкових автомобілів в Україні є нестабільним, зокрема якщо у 2019р. в Україні було виготовлено 6254 штук авто, то в 2020р. – лише 4202, тобто менше на 32,8%.

За підсумками 2020 року українці придбали майже 85,5 тисяч нових легкових автомобілів, що на 3% нижче показника 2019 року.

Імпорт легкових автомобілів у кількісному вираженні в 2020р. порівняно з 2016р. виріс у 9,6 разів. Експорт у кількісному вираженні в 2016-2020рр. порівняно з імпортом був меншим у тисячі разів, оскільки в 2016р. було експортовано 15 легкових автомобілів, а в 2020р. – 44 автомобілі.

Найбільше було імпортовано легкових автомобілів у 2020р., що порівняно з 2018р. більше у 1,7 разів. Експорт у вартісному вираженні у 2020р. був меншим порівняно з імпортом у 3148 разів!!!

Найбільшим імпортером легкових автомобілів в Україну в 2020 році була Японія, другу позицію в імпорті в 2020р. займали США, стабільно третю позицію займає Німеччина, частка автомобілів якої постійно зростає.

3. За аналізованою МД оформлявся легковий автомобіль бувший у використанні марки HYUNDAI, модель SONATA з робочим об'ємом циліндрів двигуна 1998 см³; колісна формула 4x2; тип кузова – седан; модельний рік виготовлення 2017р.; календарний рік виготовлення 2016р. виробник Hyundai Motor Company, країна виробництва – Корея.

Автомобіль надійшов на митну територію України за контрактом між ТОВ «ДМ АДВАНС-СЕРВИС» (Україна) та «ALLIANCE MIDDLE EAST FZE» (Об'єднані Арабські Емірати).

4. Аналіз ринку нових легкових автомобілів, що імпортуються в Україну показав, що за підсумками 2020 року перше місце в рейтингу марок завоювала французька Renault, модель Renault Duster, на другому місці марка Toyota, модель Toyota RAV4, а третю позицію зайняла марка KIA, модель Sportage.

5. Наведено порівняльну характеристику легкових автомобілів марок Toyota Camry, Mazda 6, Volkswagen Passat B8 та Hyundai Sonata. Встановлено, що найменші витрати палива на 100 км при змішаному циклі – 6,3 л у Toyota Camry та Volkswagen Passat. Найбільші розміри має Hyundai Sonata. Volkswagen Passat B8 має найбільшу потужність – 190 к.с., найменший час розгону до 100 км/год. – 7,5 секунд та може розвивати найбільшу швидкість – 238 км/год.

6. Визначальними показниками для ідентифікації легкових автомобілів є: тип, модель автомобіля; рік виготовлення, робочий об'єм двигуна автомобіля і повна маса; укомплектованість; ідентифікаційний номер (VIN-код). Розшифровано ідентифікаційний номер автомобіля HYUNDAI SONATA, який надійшов на експертизу.

7. Визначено код згідно з УКТЗЕД автомобіля марки «HYUNDAY» модель «SONATA» – 8703 23 9011.

8. При визначенні митної вартості було використано основний метод – за ціною договору, про що зазначено в графі 43 МД. Відповідно до умов поставки СРТ – перевезення оплачене до... Київ, Україна, всі витрати понесені до перетину товаром митного кордону України включені в ціну контракту, тобто митна вартість дорівнює фактурній вартості.

На легковий автомобіль нараховані митні платежі: мито, акцизний податок та ПДВ.

9. МД було подано для митного оформлення коли автомобіль HYUNDAI SONATA знаходився на митному складі, виходячи з чого графі №: 6,15,18,19,21,25,29 не заповнювалися. Легковий автомобіль «HYUNDAI SONATA» та ще три автомобілі надійшли в Україну з Кореї, одержувач – ТОВ «ОДІССЕЯ» і були розміщені на митний склад в м. Чорноморськ.

Митне оформлення автомобіля здійснювалося у ВМО №1 митного поста «Вишневе», декларантом було подано МД та необхідні документи, зазначені в графі 44 МД.

За результатами проведених досліджень внесено наступні пропозиції:

1. Автомобільний ринок щороку зростає на 25-30%, саме тому автомобілебудівна галузь повинна бути пріоритетною у національній економіці країни. Впровадження високотехнологічних ліній виробництва автомобілів, нарощування обсягів експорту та збільшення довіри споживачів до вітчизняного виробництва дозволить економіці країни вийти на високий рівень.

2. В Україні у зв'язку з питаннями євроінтеграції введено стандарт Євро-5, який діє з 2018 року. Його основне завдання — зменшення шкідливих викидів у атмосферу. Тепер всі автомобілі, які не відповідають новим стандартам, повинні бути переобладнані, а ввезення їх з-за кордону заборонено. Аналіз найбільших українських сайтів з продажу вживаних автомобілів, засвідчив, що близько 75% ринку авто не відповідають новим стандартам, їх вік складає більше п'яти років. Тому необхідно підсилити митний контроль за ввезенням автомобілів, що були у використанні.

3. Зменшення ставок ввізного мита та акцизного збору сприятиме збільшенню надходження через митний кордон України автомобілів закордонних виробників, тому необхідно підсилити контроль за правильністю визначення митної вартості з метою зменшення ризиків декларування автомобілів не своїм найменуванням та неправильного нарахування митних платежів, а також проводити товарознавчу вартісну експертизу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонюк О. Автотранспорт: суть та структура // Ділова Швейцарія. – 2019. – № 3. – С. 57–58.
2. Бережнюк І. Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти. Монографія. – Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2009. – 543 с.
3. Державна служба статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Деякі питання проведення заходів офіційного контролю товарів, що ввозяться на митну територію України (у тому числі з метою транзиту): Постанова Кабінету міністрів України від 24.10.2018р. №960. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/960-2018-%D0%BF>
5. ДСТУ 3649:2010 Колісні транспортні засоби. Вимоги щодо безпечності технічного стану та методи контролювання. – К.: Держспоживстандарт України, 2011. – 12 с.
6. ДСТУ ISO 2416:2014 Колісні транспортні засоби. Автомобілі легкові. Розподіл маси. – К.: Мінекономрозвитку України, 2015. – 8 с.
7. ДСТУ ISO 3780:2012 Колісні транспортні засоби. Код міжнародний ідентифікаційний виробника (WMI). Зміст і структура. – К.: Мінекономрозвитку України, 2013. – 10 с.
8. ДСТУ ISO 3779:2012 Колісні транспортні засоби. Номер ідентифікаційний транспортного засобу (VIN). Зміст і структура. – К.: Мінекономрозвитку України, 2013. – 10 с.
9. ДСТУ ИСО 4100:2005 Дорожній транспорт. Міжнародний ідентифікаційний код виробника деталей (WPMI-код). – К.: Держспоживстандарт, 2005. – 12 с.
10. ДСТУ 2322:93 Автомобілі легкові відремонтовані. Загальні технічні умови. - К.: Держспоживстандарт, 2005. – 22 с.

11. ДСТУ 3647:97 Засоби транспортні дорожні. Експлуатаційні вимоги безпеки до технічного стану та методи контролю. - К.: Держстандарт, 1997. – 14 с.
12. ДСТУ 4277:2004 Норми і методи вимірювання вмісту оксиду вуглецю та вуглеводнів у відпрацьованих газах автомобілів з двигунами, що працюють на бензині або газовому паливі. – [Чинний від 01-07-2004]. – К.: Держспоживстандарт України, 2004. – 4 с.
13. ДСТУ 4276:2004 Норми і методи вимірювань димності відпрацьованих газів автомобілів з дизелями або газодизелями. – [Чинний від 01-07-2004]. – К.: Держспоживстандарт України, 2004. – 4 с.
14. Експертиза та митне оформлення товарів: навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти /А.А. Мазаракі, Н.В. Мережко, Н.В.Калуга, Т.М. Коломієць, Т.А. Караваєв, В.В. Осієвська, С.В. Галько; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – 368 с. – (Серія «Митна справа»)
15. ЄС посилює вимоги до безпечності автотранспорту. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/2849810-es-posilue-vimogi-do-bezpechnosti-avtotransportu.html>
16. ЗАЗ починає виробництво автомобілів GROUPE RENAULT для українського ринку – Режим доступу: <http://www.avtozaz.com/news/zaz-nachinaet-proizvodctvo-avtomobilejgroupe-renault-dlja-ukrainckoho-rynka.html>
17. Загальні правила дорожньої безпеки ЄС. – Режим доступу: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2021/10/6/7128675/>
18. ІНКОТЕРМС-2020. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати (редакція 2020 року). – Режим доступу: <https://incoterms2020.com.ua/terms>
19. Керімов П. Державна політика розвитку автомобілебудування: зарубіжний досвід та українські реалії / П. Керімов // Економіст. – 2017. – №4. – С. 13-18.
20. Кислик В.Ф., Лущик В.В. Будова й експлуатація автомобілів. Підручник. – К.: Либідь, 2018. – 400 с.

21. Коломієць Т.М., Притульська Н.В., Романенко О.Л. Експертиза товарів. Підручник: 2-е видання, допов. і перероблене. – К: КНТЕУ. – 2007. – 370 с.
22. Корейские марки автомобилей. – Режим доступу: <http://www.1gai.ru/publ/514561-koreyskie-marki-avtomobiley-katalog.html>
23. Матусяк С. Авторинок України на межі серйозних змін // Галицькі контракти. – №22. – 2010. – С.4.
24. Мартинюк В.П. Митна система та економічна безпека держави: теорія і методологія. Монографія. – Астон, 2010. – 256 с.
25. Машины нарасхват // Деловая столица. – 2013. - №1-3. – С.33.
26. Мережко Н.В. Митна справа /Н.В.Мережко, П.В. Пашко, О.В. Рождественський: за ред. П.В. Пашка. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 572 с.
27. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Киотська конвенція). – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_643.
28. Мировой рынок автомобилей: какие страны им правят. – Режим доступу: <http://theworldonly.org/mirovoj-rynok-avtomobilej>
29. Митна статистика /Державна митна служба України. – Режим доступу: <https://customs.gov.ua/statistika-ta-reiestri>.
30. Митна статистика /Державна фіскальна служба України. – Режим доступу:<http://sfs.gov.ua/ms/f11>.
31. Митний кодекс України: офіційний текст станом на 01.06.2021р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
32. Німецькі марки автомобілів. – Режим доступу: <http://poradavam.com/poradu/avtomobilistam/nimecki-marki-avtomobiliv-spisok-z-foto-emblemi-znachki.html>
33. Пашко П.В. Митна безпека (теорія, методологія та практичні рекомендації): монографія / П.В. Пашко. – Одеса: Пласске, 2009. – 628 с.
34. Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій: Постанова Кабінету міністрів України №460 від 21.05. 2012 р. (Редакція від

07.08.2020р.) – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF#Text>

35. Податковий кодекс України: Закон України №2755-VI від 22.02.2010. Редакція від 01.08.2021р. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

36. Порядок ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Постанова Кабінету міністрів України №428 від 21.05.2012р. – Режим доступу: [akon.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-п#n12](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-п#n12).

37. Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю : Наказ Міністерства фінансів України від 31.07.2015 № 684. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/z1021-15>

38. Про деякі питання ввезення на митну територію України та проведення першої державної реєстрації транспортних засобів: Закон України №2739-IV від 30.11.2005. (Редакція від 16.10.2020). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2739-15#Text>

39. Програмний комплекс «Audatex» - платформа «AudaVIN». – Режим доступу: <https://www.audatex.ua/>.

40. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування акцизним податком легкових транспортних засобів: Закон України від 08.11.2018 2611-VIII. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2611-19#Text>

41. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій: Наказ Міністерства фінансів України № 1011 від 20.09.2012р. (Редакція від 11.06.2021р.) – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0988-12>.

42. Про затвердження вичерпного переліку підстав, за наявності яких може проводитись огляд (переогляд) товарів, транспортних засобів комерційного призначення митними органами України : Постанова Кабміну України від

23.05.12 №467. Редакція від 21.06.2018. – Режим доступу :
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/467-2012-П>.

43. Про затвердження Класифікатора додаткової інформації, необхідної для ідентифікації товарів, що вноситься до електронного інвойсу, який додається до митної декларації, заповненої на бланку ЄАД: Наказ Міністерства фінансів України №998 від 17.09.2012р. – Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1691-12>

44. Про затвердження Методики товарознавчої експертизи та оцінки колісних транспортних засобів (ред. від 08.11.2019). – Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1074-03#Text>

45. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України № 631 від 30.05.2012р. (Редакція від 26.04.2016). – Режим доступу: URL: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-porjadku-vikonannja-mitnih-formalnostei-p-doc110260.html>.

46. Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз): Наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2016 № 1058. – Режим доступу:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0988-12>

47. Про затвердження Порядку передання, повернення та знищення (утилізації) проб (зразків) товарів після проведення дослідження (експертизи) Департаментом податкових та митних експертиз ДФС та форм актів про передання проб (зразків) товарів, про повернення проб (зразків) товарів, про знищення (утилізацію) проб (зразків) товарів : Наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2016 № 699. – Режим доступу:
<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1669-12/page>.

48. Про затвердження Порядку роботи відділу митних платежів, підрозділу митного оформлення митного органу та митного поста при вирішенні питань класифікації товарів, що переміщуються через митний кордон України: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 650. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1085-12>.

49. Про затвердження Переліку кодів країн світу для статистичних цілей: Наказ Державної служби статистики України від 08.01.2020 № 32. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001698-03#Text>

50. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12#Text>

51. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Наказ державної фіскальної служби України від 09.06.2015р. № 401. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/nakazi/63754.html>.

52. Про затвердження Форми декларації митної вартості та Правил її заповнення: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.2012 № 599. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0984-12>.

53. Про затвердження Форми рішення про коригування митної вартості товарів, Правил заповнення рішення про коригування митної вартості товарів та Переліку додаткових складових до ціни договору: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.2012 №598. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0883-12>

54. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту: Закон України від 12.12.1998р. №331-XIV (Редакція від 16.10.2020р.). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-14>.

55. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII (редакція від 04.10.2018р.). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

56. Про Митний тариф України: Закон України від 04.06.2020р. №674-IX – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#n11>
57. Ривок ринку. Продажі нових легкових автомобілів в Україні зросли в півтора разу – хто в лідерах. – Режим доступу: <https://biz.nv.ua/ukr/markets/rinok-legkovushok-naupopulyarnishi-modeli-i-marki-v-berezni-2021-roku-novini-ukrajini-50152274.html>
58. Ринок нових авто в Україні на грані кризи: склади порожні. – Режим доступу: <https://glavcom.ua/techno/auto/ukrajinci-lishayutsya-bez-avtomobiliv-skladi-avtosaloniv-mayzhe-porozhni-787026.html>
59. Ринок нових легковиків. Які марки і яку модель авто найчастіше обирають українці – рейтинг. – Режим доступу: <https://biz.nv.ua/ukr/markets/rinok-legkovih-avtomobiliv-naupopulyarnishi-marki-i-modeli-v-lipni-novini-ukrajini-50175294.html>
60. Статистика продажів автомобілів в Україні за 2020 рік. – Режим доступу: <https://proautomoto.com/category/198-avtoprodazhi-v-ukraine-v-2020>
61. Статистика автопродажів автомобілів в Європі за 2020 рік. – Режим доступу: <https://proautomoto.com/category/204-2020>
62. Статистика виробництва та продажів автомобілів – Режим доступу: <https://ukrautoprom.com.ua/category/statistika>
63. Україна на шляху впровадження екологічних стандартів «Євро» як необхідності розвитку євроінтеграційних процесів. – Режим доступу : <http://vuzlib.com/content/view/1606/35/>
64. Угода про Асоціацію між Україною та ЄС (Редакція від 30.11.2015). – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
65. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД) – К.: ЛАТ& : Видруковано СПД Попов, 2004. – 626 с.
66. Український ринок легкових авто зріс на чверть у вересні – асоціація. – Режим доступу : <https://www.epravda.com.ua/news/2021/10/1/678352/>
67. Японские автомобили. – Режим доступу: <http://www.avtocedia.ru/cat/japanese>

ДОДАТКИ